

NORSK LOVTIDEND

Utgitt etter offentlig tiltak ifølge lov av 1 april 1876.

Nr. 9	Utgitt 6 mars	1940
-------	---------------	------

Forskrifter om priser m. v.

10 febr.

(Fastsatt av Justisdepartementet i medhold av provisorisk anordning om prisregulering m. v. av 22 september 1939).

Kapitel 1: Forbud mot urimelige priser og andre mislige omsetningsforhold.

§ 1. *Forbud mot urimelige priser og forretningsvilkår.* Det er forbudt å ta eller kreve priser eller sette forretningsvilkår ellers som må anses urimelige.

Ved bedømmelsen av om en pris eller et forretningsvilkår er urimelig, skal legges særlig vekt på de krav til prisfastsettelse og til god forretningsskikk som må stilles til de ervervsdrivende under den krisesituasjon som er fremkalt av krigen.

§ 2. *Forbud mot unødvendig mellomhandel.* Det er forbudt å drive unødvendig mellomhandel som virker til prisfordyring, eller foreta oppkjøp av varer i det øyemed eller selge til personer eller selskaper som driver eller akter å drive slik mellomhandel.

Unødvendig er en mellomhandel når vedkommende mellomledd ikke har vært sedvanlig i vedkommende erverv.

§ 3. *Forbud mot å holde varer tilbake fra omsetning.* Det er forbudt å holde varer tilbake fra omsetning når eieren har kjøpt dem inn eller fremstillet dem i salgsoyemed.

Det er å holde varer tilbake fra omsetning når eieren nekter å selge dem til lovlig fastsatt pris fordi han finner at den er for lav eller han nekter av andre mislige grunner. Slik nektelse skal anses å være til stede når eieren tross oppfordring fra departementet, Kontrollkontoret eller vedkommende kontrollnemnd unnlater å selge til den fastsatte pris uten å kunne godtgjøre at han har rimelig grunn til det. Oppfordringen kan gis særskilt til hver eier eller gjennom alminnelig kunngjørelse.

§ 4. *Forbud mot omgåelser.* Det er forbudt å ta eller kreve ekstragodtgjørelser i noen som helst form i tillegg til de priser eller vederlag som er regulert av kontrollmyndighetene eller av andre i henhold til fullmakt fra dem, eller foreta andre handlinger med sikte på å omgå eller motvirke prisreguleringsbestemmelser.

10 febr. Kapitel 2: Særlige bestemmelser for varer og ytelser som er prisnotert eller særskilt prisregulert på annen måte.

§ 5. *Prisregulering iverksatt av prisutvalg.* De bestemmelser til regulering av priser eller omsetningsforhold som er truffet av et prisutvalg etter fullmakt fra kontrollmyndighetene, må overholdes av alle dem som i vedkommende distrikt driver slik ervervsvirksomhet som bestemmelsene gjelder for.

Har utvalget foretatt prisnotering, jfr. § 17, kan de ervervsdrivende som noteringen gjelder for, når ikke annet uttrykkelig er bestemt, beregne noteringsprisene uten hensyn til hvilke omkostninger hver enkelt av dem har. De har dog adgang til å selge billigere dersom ikke utvalget med Kontrollkontorets samtykke har bestemt at noteringsprisene skal være minstepriser. Om adgang for konkurranseregulerende sammenslutninger eller grupper til å opprettholde minstepriser for sine medlemmer gjelder det som er bestemt i §§ 7 og 8.

§ 6. *Prisregulering iverksatt av kontrollmyndighetene.* Bestemmelsene i § 5 gjelder tilsvarende for reguleringer som er satt i verk av kontrollmyndighetene.

§ 7. *Prisbestemmelser m. v. fastsatt av meldepliktige konkurranseregulerende sammenslutninger eller grupper.* Sammenslutninger eller grupper av ervervsdrivende som er meldepliktige til Trustkontrollkontoret i henhold til kontorets meldeforskrifter av 24 juli 1926, må ikke fastsette eller opprettholde priser eller andre konkurranseregulerende bestemmelser i strid med bestemmelser som er truffet av kontrollmyndighetene eller av prisutvalg eller andre etter fullmakt fra dem. Vedtak om forhøyelse av priser må ikke settes i verk uten samtykke av Kontrollkontoret.

Sammenslutningens eller gruppens medlemmer må ikke ta eller kreve høyere priser enn de som sammenslutningen eller gruppen lovlig har fastsatt. Dette gjelder selv om prisene er fastsatt som minstepriser. For prisnoterte varer eller ytelser, jfr. § 17, kan medlemmene når Kontrollkontoret ikke har bestemt noe annet, beregne de noteringspriser som er godkjent av kontoret, uten hensyn til hvilke omkostninger hver enkelt av dem har.

Bestemmelsene i annet ledd gjelder tilsvarende for utenforstående ervervsdrivende i det distrikt sammenslutningen eller gruppen omfatter. Sammenslutningen eller gruppen skal, så langt det er overkommelig, gjøre disse ervervsdrivende kjent med de bestemmelser som til enhver tid gjelder.

Med de begrensninger som følger av bestemmelsene i første og annet ledd, kan sammenslutningen eller gruppen opprettholde minstepriser eller andre konkurransereguleringer

10 febr.

med slike tvangsmidler som er hjemlet i vedtektene eller overenskomsten. Dette gjelder dog bare overfor dem som er medlemmer i sammenslutningen eller gruppen eller ellers har tiltrådt overenskomsten, og bare så langt det er tillatt etter gjeldende lov og kontrollmyndighetene ikke har forbudt det. Sammenslutningen eller gruppen må ikke uten samtykke av Kontrollkontoret bruke tvangsmidler overfor utenforstående ervervsdrivende fordi de tar lavere priser eller følger andre forretningsvilkår enn de som sammenslutningen eller gruppen har fastsatt.

Bestemmelsene i denne paragraf får ikke anvendelse for meldepliktige konkurransereguleringer som ikke er meldt til Trustkontrollkontoret i samsvar med kontorets meldingsforskrifter av 24 juli 1926. For slike reguleringer gjelder bestemmelsene i § 8.

§ 8. *Prisbestemmelser m. v. fastsatt av sammenslutninger og grupper som ikke er meldepliktige.* Sammenslutninger eller grupper av ervervsdrivende som ikke er meldepliktige til Trustkontrollkontoret etter meldingskunngjørelsen av 24 juli 1926, må ikke fastsette eller opprettholde bindende priser eller andre bindende konkurranseregulerende bestemmelser uten at de har fått særskilt samtykke til det av Kontrollkontoret.

De bestemmelser som slike sammenslutninger eller grupper måtte fastsette uten samtykke av Kontrollkontoret, gir ikke adgang for medlemmer eller andre ervervsdrivende til å beregne andre priser eller følge andre forretningsvilkår enn de som er i samsvar med disse forskrifter eller med særskilte prisreguleringsbestemmelser fastsatt av kontrollmyndighetene eller av prisutvalg eller andre etter fullmakt fra dem. Det samme gjelder med hensyn til de bestemmelser som sammenslutningen eller gruppen fastsetter til veiledning for medlemmene.

Bestemmelsene i denne paragraf gjelder ikke de forpliktelser som medlemmer av samvirkelag måtte ha i forhold til laget.

Kapitel 3: Særlige bestemmelser for varer og ytelser som ikke er regulert gjennom prisnoteringer eller andre særskilte prisbestemmelser.

§ 9. *Priser for norske industrivarer ved salg fra produsent.* Industribedrifter skal fastsette sine salgspriser på grunnlag av produksjonsomkostningene for vedkommende varer med tillegg av rimelig fortjeneste, jfr. § 1.

Ved utregningen av produksjonsomkostningene skal rå-

10 febr. varer og hjelpestoffer føres opp etter hva de har kostet bedriften, uten hensyn til om prisene på slike varer senere er gått opp. Har produsenten råvarer eller hjelpestoffer som er kjøpt inn til forskjellige priser, skal gjennomsnittsprisen for dem legges til grunn. Ekstraordinære beholdninger av råvarer eller hjelpestoffer som er skaffet etter avtale med offentlig myndighet for å tjene som reservelager under krisen, behøver dog ikke tas med i gjennomsnittsberegningen så lenge de ikke brukes i produksjonen. Det samme gjelder også for de ekstraordinære beholdninger som Kontrollkontoret har godkjent som krisemessige reservelagre.

Fortjenesten beregnes på sedvansmessig måte. Den må dog ikke uten samtykke av Kontrollkontoret regnes etter større satser enn hva det i distriktet var vanlig å regne med 31 august 1939. Regnes fortjenesten i prosent, må nedsettelse av prosentsatsen finne sted dersom den på grunn av prisstigningen ville gi større fortjeneste enn rimelig.

Forhøyelse av salgsprisene må bare gjelde de varer som er fremstillet med de økede omkostninger, og må først settes i verk etter at produsenten stort sett har solgt ut de varer som er produsert eller kan produseres med de omkostninger som den gjeldende salgspris er bygget på, jfr. dog § 14.

§ 10. *Priser for andre norske varer ved salg fra produsent.* Priser for salg fra produsent av andre norske varer enn industrivarer skal settes etter tilsvarende regler som er fastsatt for industrivarer, med de endringer som tilsies av de særegne forhold innen vedkommende produksjonsgren, og slik at prisene ikke blir urimelige, jfr. § 1.

§ 11. *Priser for importerte varer ved salg fra importør.* Importører skal sette sine salgspriser på grunnlag av hva de importerte varer har kostet innbrakt på importørens lager, med tillegg av bruttofortjeneste til dekning av andre omkostninger og rimelig nettoavkastning, regnet på sedvansmessig måte, jfr. § 1. Bestemmelsene om reservelagre i § 9 får tilsvarende anvendelse.

Bruttofortjenesten må ikke uten samtykke av Kontrollkontoret regnes etter større satser enn de som det i distriktet var vanlig å regne med 31 august 1939. Regnes bruttofortjenesten i prosent, må prosentsatsen nedsettes dersom den på grunn av prisstigningen ellers ville gi større nettofortjeneste enn rimelig.

Forhøyelse av salgspriser må bare gjelde de varer som er importert til høyere priser, og må først settes i verk etter at beholdningen av billigere varer av samme slag stort sett er solgt ut, jfr. dog § 14.

Ved salg av varer som ikke er innbrakt på lager, skal 10 febr. gjøres fratrekk for de omkostninger som importøren sparer, med tilsvarende reduksjon av fortjenesten.

§ 12. *Priser ved salg fra videreforhandlere av norske eller importerte varer.* Priser for videresalg av norske eller utenlandske varer fastsettes på grunnlag av hva varen har kostet innbrakt på videreforhandlerens lager, med tillegg av bruttofortjeneste til dekning av andre omkostninger og rimelig nettoavkastning, regnet på sedvansmessig måte, jfr. § 1.

Bruttofortjenesten må ikke uten samtykke av Kontrollkontoret regnes etter større satser enn hva det i distriktet var vanlig å regne med 31 august 1939. Regnes bruttofortjenesten i prosent, må prosentsatsen nedsettes dersom den på grunn av prisstigningen ellers ville gi større nettofortjeneste enn rimelig.

Forhøyelse av salgspriser må bare gjelde de varer som er kjøpt inn til høyere priser og må først settes i verk etter at beholdningen av billigere varer av samme slag stort sett er solgt ut, jfr. dog § 14.

Ved salg av varer som ikke er innbrakt på lager, skal gjøres fratrekk for de omkostninger som videreforhandleren sparer, med tilsvarende reduksjon av fortjenesten.

§ 13. *Priser i annen ervervsvirksomhet.* I annen ervervsvirksomhet enn nevnt i §§ 9—12 skal prisene fastsettes etter sedvansmessige regler med de tillem্পninger som tilsies av de ekstraordinære forhold, og i samsvar med bestemmelsene i § 1.

§ 14. *Adgang til beregning av gjennomsnittspriser.* Der-som en ervervsdrivende har her i landet forskjellige partier av samme slags varer som er fremstillet eller kjøpt inn til forskjellige priser, kan han fastsette gjennomsnittspriser for disse varer. Gjennomsnittsprisene skal regnes ut på grunnlag av de forskjellige varepartiers størrelse og kostende slik at den samlede fortjeneste på vedkommende partier ikke blir større enn om hvert enkelt parti hadde vært solgt i forhold til sin særskilte fremstillings- eller innkjøpspris. Gjennomsnittsprisene kan revideres når den ervervsdrivende får inn nye varer til andre priser. Ved den nye gjennomsnittsberegning må de varepartier som har vært tatt med i den tidligere gjennomsnittsberegning, føres opp etter den gjennomsnittspris som da ble regnet ut, og ikke etter sin opprinnelige pris.

Det må gjøres opptegetninger som tydelig viser hvorledes beregningen er utført. Opptegetningene må forsynes med erklæring fra bedriftens sjef eller vedkommende avdelingssjef om at beregningen er utført i samsvar med disse forskrifter.

Kontrollkontoret kan gi nærmere bestemmelser om gjen-

10 febr. nomsnittsberegningen og om kontrollen med den. Kontoret kan også for enkelte erverv eller bedrifter gi andre regler for den fremgangsmåte som skal følges.

§ 15. *Melding om prisforhøyelser etter §§ 9 og 11.* Prisforhøyelser etter §§ 9 og 11 skal meldes til vedkommende landsbransjesammenslutning senest dagen før forhøyelsen settes i verk. Dersom det i vedkommende erverv ikke finnes noen landsbransjesammenslutning, skal meldingen sendes til Norges Handelsstands Forbund når det gjelder importvarer, til Norges Industriforbund når det gjelder industrivarer, og til Norges Håndverkerforbund når det gjelder håndverksprodukter. Med meldingen skal sendes slike oppgaver som er nødvendige til belysning av om forhøyelsen er berettiget og i samsvar med de fastsatte regler. I meldingen må også oppgis om den ervervsdrivende har reservelagre som er holdt utenfor ved prisfastsettelsen, jfr. §§ 9 og 11.

Finner vedkommende organisasjon at en prisforhøyelse ikke er tilstrekkelig begrunnet eller er foretatt med større beløp enn berettiget, skal den henstille til vedkommende ervervsdrivende å utsette, oppheve eller endre forhøyelsen. Dersom henstillingen ikke etterkommes, skal innberetning straks sendes til Kontrollkontoret.

Kontrollkontoret kan bestemme at melding etter første ledd skal sendes til vedkommende prisutvalg eller til Kontrollkontoret istedenfor til slik organisasjon som foran nevnt. Prisutvalgene skal i tilfelle selv treffe vedtak om utsetting, oppheving eller endring av forhøyelser som de ikke finner berettiget. Vedtakene skal forelegges Kontrollkontoret etter de forskrifter som er fastsatt for utvalgene.

Kontrollkontoret kan frita bestemte erverv eller bedrifter for å sende inn melding etter denne paragraf eller begrense meldeplikten til bestemte vareslag.

Twist om melding skal sendes inn etter denne paragraf eller om, hvor melding skal sendes, avgjøres av Kontrollkontoret.

Kapitel 4: Forskjellige bestemmelser.

§ 16. *Hva slags ervervsvirksomhet som omfattes av forskriftene.* Disse forskrifter gjelder for all slags privat og kommunal ervervsvirksomhet bortsett fra arbeid i andres tjeneste.

Bestemmelsene gjelder dog ikke for salg til utlandet.

§ 17. *Definisjoner.* Med priser menes i disse forskrifter priser av alle slag uten hensyn til om det i alminnelighet bru-

kes andre betegnelser, såsom vederlag, godtgjørelse, honorar, 10 febr. salær, frakt, takst, leieavgift eller liknende.

Med prisutvalg menes bare prisutvalg som er opprettet etter provisorisk anordning om priser av 1 september 1939 eller provisorisk anordning om prisregulering m. v. av 22 september 1939 eller som blir opprettet etter en lov som avløser denne anordningen.

Med prisnotering menes bestemmelser om ens priser:

- a) for varer av samme slag, fremstillet av forskjellige produsenter,
 - b) for ytelser av samme slag, utført av forskjellige personer,
- Bestemmelser om ens priser for videreforhandling av varer fra en enkelt produsent anses ikke som prisnotering.

§ 18. *Dispensasjoner.* Kontrollkontoret kan gjøre unntak fra disse forskrifter.

Kontrollkontorets avgjørelse kan innen 8 dager etter at vedkommende har fått underretning om den, innankes for Kontrollrådet. Anken har ikke oppsettende virkning.

§ 19. *Særbestemmelser går foran de alminnelige prisforskrifter.* Disse forskrifter gjelder ikke i den utstrekning de måtte komme i strid med særlige bestemmelser gitt av kontrollmyndighetene eller av prisutvalg eller andre etter fullmakt fra dem.

§ 20. *Ikraftttredelse.* Disse bestemmelser trer i kraft fra og med 14 februar 1940. Fra samme tidspunkt oppheves:

- a) Midlertidige forskrifter om priser m. v. av 22 september 1939.
- b) Bestemmelsene i § 5 i forskriftene av 23 september 1939 om lokale detaljprisutvalg for kolonialvarer m. v.
- c) Bestemmelsene i § 9 i midlertidige alminnelige forskrifter om prisnotering m. v. av 29 september 1939.

Overtredelse av forskriftene kan medføre straffansvar etter § 9 i den provisoriske anordning.

Skrivelse fra Arbeidsdepartementet.

26 febr.

I henhold til § 3 i lov om bygningsvesenet av 22 februar 1924 stadfestes som gjeldende inntil videre den av Malvik herredstyre, Sør-Trøndelag fylke, i møte 7 februar 1940 vedtatte vedtekt til bygningslovens § 93 for Hommelvik bygningsdistrikt.

Vedtekten lyder så:

1. Alle bygninger som ikke oppføres av tre skal ha ildfaste etasjeskillere. Dette gjelder dog ikke beboelseshus med mindre grunnflate enn 150 m² og ikke fler enn 2 etasjer som oppføres utenfor murtvangsstrøk.

- 26 febr. 2. Hus med 3 eller flere etasjer skal ha brannsikker innredning. Loftsbuer skal utføres med nettingvegger.
3. Hus med 5 eller flere etasjer skal ha ildfast tak. Varetak over flatt tak kan tillates utført som tretak med ildsikker tekning.
4. Både under punkt 1, 2 og 3 gjelder det at kjeller og loft regnes med i etasjetallet når det er innredd rom som nevnt i bygningslovens §§ 104 og 105 og disse rom har en større utstrekning enn $\frac{1}{3}$ av bygningens grunnflate.

26 febr. **Skrivelse fra Forsyningsdepartementet.**

Departementet har idag fastsatt:

I.

Tillegg til de i skrivelse av 9 februar 1940 fastsatte forskrifter om salg og levering av importert fast brensel til husbruk.

1. Ved salg som ikke overstiger 1 hl. koks eller sinders eller 50 kg kol eller begge slags brensel i tilsvarende mindre kvanta, trengs det ikke skriftlig erklæring fra forbrukeren, slik som fastsatt i Forsyningsdepartementets forskrifter av 9 februar 1940. Forhandleren skal føre liste over disse leveringene og sende avskrift av lista til forsyningsnemnda på stedet minst 1 gang for veka, med mindre forsyningsnemnda har fastsatt annen innsendingsfrist. Denne fristen gjelder også for innsending av de erklæringer fra forbrukerne som er nevnt i forskriftene av 9 februar d. å. Når erklæringene blir sendt inn skal de være påført opplysning om de kvanta og brensel-slag som er levert.

2. Forbrukere som ikke kan greie seg med de kvanta brensel som kan leveres ut etter Forsyningsdepartementets forskrifter, kan sende søknad til departementet gjennom forsyningsnemnda på stedet om å få tillatelse til å få utlevert større kvanta.

3. Meiner en kommunal forsyningsnemnd at det er nødvendig av omsyn til brenselforsyninga i kommunen, kan det gjøre foreløpig vedtak om å sette ned de maksimumskvanta for utlevering av brensel som er fastsatt. Vedtaket skal straks meldes til Forsyningsdepartementet, som tar endelig avgjerd.

4. Meiner en kommunal forsyningsnemnd at det er nødvendig av omsyn til brenselforsyninga i kommunen, kan nemnda gjøre foreløpig vedtak om at fast importert brensel ikke skal leveres til eller brukes i forsamlingsrom. Vedtaket skal straks meldes til Forsyningsdepartementet som tar endelig avgjerd.

5. Den kommunale forsyningsnemnda kan kreve oppgave 26 febr. over beholdninger av brensel av alle forhandlere i kommunen. For de forhandlere som ikke går inn under forskrifta i punkt 3 i departementets forskrifter av 9 februar 1940, fastsetter forsyningsnemnda på hvilken måte og til hvilke tider oppgavene skal gis.

6. Importører av brensel plikter foruten de oppgaver som skal gis etter punkt 3 i departementets forskrifter av 9 februar 1940, å gi melding til Forsyningsdepartementet om enhver båtlast med importert fast brensel som ventes til landet. Meldinga skal gis telegrafisk så snart vedkommende importør har fått beskjed om at båten er tillastet eller er avgått fra lastehamn.

7. Overtredelse av disse forskriftene medfører straffansvar etter lov av 14 mai 1917 § 8.

8. Disse forskriftene trer i kraft straks.

II.

Forskrifter om salg og levering av importert fast brensel til industrielt bruk.

Salg og levering av importert fast brensel (kol, antrasitt, koks og sinders) til industrielt bruk må bare foregå i samsvar med disse forskriftene:

1. Utlevering av slikt brensel til bruk som nevnt må bare finne sted mot erklæring underskrevet av forbrukeren eller en som handler på hans vegne, med oppgave over det kvantum som bestilles, de brenselbeholdninger som forbrukeren har på bestillingsdagen, vanlig forbruk og den sannsynlige varighet av beholdningene.

Erklæringen skal utferdiges i to eksemplarer. Det ene eksemplar beholder forhandleren, det andre sender han til forsyningsnemnda på stedet, som skal føre kontroll med utleveringene. Erklæringen, med påtegning om det kvantum og brenslslag som er levert, sendes inn seinest ei veke etter at brensllet er levert, med mindre nemnda bestemmer noe annet.

2. Det må ikke leveres ut mer brensel til noen enkelt industriell bedrift (forbruker) enn at hans samlede beholdninger ikke kommer til å overstige et kvantum som svarer til 14 dagers forbruk, heri iberegnet beholdningene på bestillingsdagen. Om særlige transportvansker tilsier det, kan det nevnte kvantum forhøyes så det svarer til 4 vekers forbruk. I så fall må det i erklæringen gis opplysninger om de særskilte omstendigheter som ligger føre, og opplysningene må være attestert av forsyningsnemnda på stedet.

26 febr. 3. Overtredelse av disse forskriftene medfører straff-ansvar etter lov av 14 mai 1917 § 8.

4. Disse forskriftene trer i kraft straks.

27 febr. **Skrivelse fra Sosialdepartementet.**

Departementet stadfester herved som gjeldende fra 18 mars 1940 beslutning av Velfjord herredstyre, Nordland fylke, av 7 februar 1940 om vedtekt om særlige åpnings- og lukningstider for bevertningssteder. Jfr. kongelig resolusjon av 24 februar 1939 samt hotelloven av 25 juni 1935 § 18, 2 ledd.

Vedtekten lyder så:

§ 1. Bevertningsstedene skal på hverdager være lukket fra kl. 23 til kl. 7.

På søn- og heligdager kan bare holdes åpent fra kl. 12 til kl. 23.

§ 2. Overtredelse av denne vedtekts bestemmelser straffes etter loven, jfr. straffelovens § 339, 2.

28 febr. **Skrivelse fra Arbeidsdepartementet.**

I henhold til § 3 i lov om bygningsvesenet av 22 februar 1924 approberes som gjeldende inntil videre den av Skien bystyre i møte 15 februar 1940 vedtatte vedtekt til bygningslovens § 93.

Vedtekten lyder så:

1. Alle bygninger som ikke oppføres av tre skal ha ildfaste etasjeskillere. Dette gjelder dog ikke beboelseshus med mindre grunnflate enn 150 m² og ikke flere enn 2 etasjer som oppføres utenfor murtvangsstrøk.

2. Hus med 3 eller flere etasjer skal ha brannsikker innredning. Loftsbuer skal utføres med nettingvegger.

3. Hus med 5 eller flere etasjer skal ha ildfast tak. Varetak over flatt tak kan tillates utført som tretak med ildsikker tekning.

4. Både under punkt 1, 2 og 3 gjelder det at kjeller og loft regnes med i etasjetallet når det er innredd rom som nevnt i bygningslovens §§ 104 og 105 og disse rom har en større utstrekning enn $\frac{1}{3}$ av bygningens grunnflate.

29 febr. **Skrivelse fra Sosialdepartementet.**

I medhold av § 8 i midlertidig lov om vaksinasjon av 26 januar 1940 bestemmer departementet at loven også skal gjelde vaksinasjon mot tyfus og mot paratyfus B.

Bestemmelsen trer i kraft straks.

Skrivelse fra Landbruksdepartementet.

29 febr.

I samhøve med § 6 i lov av 10 juli 1936 til å fremja omsetnaden av jordbruksvaror fastsettes:

De i departementets skrivelse av 28 desember 1939 fastsatte maksimumssatser for utjamningsavgift på mjølk som blir levert direkte fra produsent til forbruker endres slik for disse sentraler:

Trøndelag Melksentral 4,75 øre pr. l.

Nord-Norges Melkesentral 4 øre pr. l.

De nye satsene skal gjelde fra og med 1 mars 1940 og inn-til videre.

Skriv frå Arbeidsdepartementet.

29 febr.

I medhald av §§ 23, 24 og 27 i brannlova frå 15 august 1908 jfr. kongeleg resolusjon frå 4 juni 1920, godkjenner departementet som gjeldande til vidare med eit tillegg i § 3 og § 4 føreseigner for brannvernet, brannsjefen og varamannen hans i Vaksdal brannstrok. Føresegnene er vedtekne av Bruvik heradstyre i møte 8 desember 1939.

Føresegnene lyder så:

§ 1. Brannvernet skal bestå av følgende avdelinger:

1. Sprøyteavdelingen.
2. Seilavdelingen.
3. Rednings- og nedrivningsavdelingen og
4. Ordensvernet

og har som ledelse: brannsjefen og brannsjefens stedfortreder.

§ 2. Sprøyteavdelingen skal ha minst 20 mann, hvorav 1 formann og 1 nestformann ved hver hydrant. Seilavdelingen og redningsavdelingen skal hver ha minst 10 mann, hvorav 1 formann og 1 nestformann i hver avdeling.

Ordensvernet skal ha 3 mann, hvorav 1 formann med varamann.

Ethvert mannskap kan settes til tjeneste for hver enkelt leilighet i en annen avdeling enn den han hører til.

§ 3. Sprøyteavdelingen skal ha øvelse minst 4 ganger om året. Med hver av de øvrige avdelinger skal det holdes øvelser minst 1 gang årlig.

Øvelser eller instruksjoner kan ellers holdes så ofte brannsjefen finner det nødvendig.

§ 4. Det påhviler brannsjefen:

- 1) Å føre det stadige overtilsyn med samt fortegnelse over brannvesenets redskaper og i tilfelle mangler straks å besørge disse rettet.

- 29 febr. 2) Å føre en fullstendig fortegnelse over brannvesenets samtlige mannskaper og i tilfelle avgang å komplettere avdelingene.
- 3) Å føre tilsyn med innøvelsene av mannskapene.
- 4) I ildebrannstilfelle å være til stede ved brannstedet og føre overbefalingen under slokkings- og nedrivningsarbeidet. I tilfelle hans forfall leder brannsjefens stedfortreder arbeidet; har også han forfall tar rednings- og nedrivningsavdelingens sjef overkommandoen.
- 5) Brannsjefen og hans stedfortreder må ikke samtidig være borte fra stedet.

§ 5. I ildebrannstilfelle har ethvert medlem av brannvernet — i tilfelle ingen motsatt ordre er gitt eller gis — straks å begi seg til det sted hvor vedkommende avdelings materiell er oppbevart for med dette hurtigst mulig å begi seg til brannstedet; redningsavdelingen innfinner seg på selve brannstedet.

29 febr. **Skriv frå Arbeidsdepartementet.**

I medhald av § 1 i bygningslova frå 22 februar 1924 og § 65 i brannlova frå 15 august 1908, jfr. kongelig resolusjon frå 11 desember 1924, fastsett departementet at dei nemnde lovene skal gjelda for eit strok av gardane Sjøholt, Sjøholtstrand og Lid i Ørskog herad, Møre og Romsdal fylke, innanfor desse grensene:

Mot vest bytet mot Stene, mot sør sjøen og Ørskogelva, mot aust bytet mot Lande, og mot nord denne lina: frå bytet mot Lande nedre, langs Tafjord kraftline, bak tunet til Mathias Sjøholt, i øverkant av Sjøholttreitane — Eggeledet ved lærar Vang, — vidare mot vest ved husa til Peter Jensen Lid og til Aksla og langs foten av denne og Sjøholtstrands utmarksgjerde til bytet mot Stene.

Grensene er teikna inn på eit kart som ligg ved saka.

29 febr. **Skrivelse fra Forsyningsdepartementet.**

I medfør av § 5 i provisorisk anordning av 5 september 1939, jfr. kongelig resolusjon av 22 september 1939, fastsetter Forsyningsdepartementet i samsvar med framlegg frå Maksimalkommisjonen følgende tillegg til og endringer i maksimalfraktbestemmelsene¹⁾:

¹⁾ Fastsett ved skrivelser av 22 og 23 september 1939, 18 oktober, 5, 22 og 23 desember s. å., 24 og 25 januar 1940 samt 2 februar s. å.

1. Korn, mel, forstoffer, sukker, soyabøn- 29 febr.
ner, rapsfrø og linfrø.

Maksimalfrakter for korn, mel, forstoffer, sukker og soyabønner, fastsatt 22 desember 1939, samt for rapsfrø og linfrø, fastsatt 25 januar 1940, blir satt opp med kr. 6 pr. tonn.

Tilleggsbestemmelse d.

Demurrage blir rekna etter en rate av kr. 0,35 pr. tonn d.w. pr. døgn etter Veritas register.

2. Kol, koks og sinders.

Maksimalfraktene for kol, koks og sinders fra østkyst hamner i Storbritania skal bare gjelde hamner i og nordafor Firth of Forth. For østkysthamner sønnafor Firth of Forth til og med Tees er det adgang til å rekne et tillegg til de fastsatte maksimalfraktene av kr. 3 pr. tonn, og for hamner sønnafor Tees et tillegg av kr. 5 pr. tonn.

Koks og sinders.

Tillegget for så vel tung som lett koks og sinders blir satt opp med kr. 2,50 pr. tonn. Dette gjelder dog ikke frakter fra nordamerikanske hamner.

Tilleggsbestemmelser.

- d. For skip som lossar i hamner mellom Halden og Kristiansand, begge hamner inklusive, kan en til de gjeldende maksimalfraktene rekne et tillegg på kr. 2 pr. tonn. Dette tillegget gjelder ikke skipninger fra Østersjøhamner.
- e. Ved befraktning fra nordamerikanske hamner blir fastsatt en demurrage-rate av kr. 0,35 pr. tonn d.w. pr. døgn etter Veritas register.
- f. For kol- og kokslaster på under 4500 tonn fra nordamerikanske hamner kan en rekne et tillegg til de fastsatte maksimalfrakter på kr. 5 pr. tonn. Totalfrakten for skip som får dette tillegget skal ikke overstige totalfrakten for 4500 tonn last etter gjeldende maksimalfrakt.
- g. Uansett de vanlige certepartibestemmelsene i kolfrakten på England er maksimalfraktene basert på at tilleggstimer (accumulated hours) ifølge Baltcon C/P § 5 bortfaller.

Videre er det forutsatt at ventetid i eller utafor lasthamn (etter at certepartimessig notis er gitt), som etter

29 febr. Baltcon C/P § 6 blir rekna som liggedager med halv tid, teller med full tid for befrakternes rekning.

Befrakterne garanterer stem og lisens.

Disse bestemmelser trer i kraft den 2 mars 1940 kl. 0.0.

Det er satt straff for å overtre bestemmelsene, jfr. § 12 i provisorisk anordning av 5 september 1939.

1 mars. **Lov om yrkesskoler for håndverk og in-**
Nr. 1. dustri.

VI HAAKON, Norges Konge, gjør vitterlig:

at Oss er blitt forelagt Stortingets vedtak av 23 februar 1940 sålydende:

Kapitel 1. Alminnelige bestemmelser.

A. Formål, skoleslag m. v.

§ 1. Yrkesskoler for håndverk og industri har til formål å gi praktiske ferdigheter og teoretiske kunnskaper i tilslutning til den opplæring som gis på ervervsverksted eller arbeidsplass.

Undervisningen går for seg dels i regulær skole, dels i kurser.

Skolene organiseres slik at de gir mulighet for å arbeide seg fram til høgre yrkesutdanning gjennom undervisningens forskjellige trin og med støtte i praksis.

§ 2. Yrkesskoler som går inn under denne lov, er dels skoler som tar sikte på utdanning av yrkesarbeidere eller teknikere, dels skoler som særlig gir teoretisk undervisning av bedriftsteknisk slag. De første faller i disse hovedgrupper:

Skoler som gir undervisning før læretida (kapitel II).

Skoler som gir undervisning i læretida (kapitel III).

Skoler som gir undervisning etter læretida (kapitel IV).

Skoler som ikke er ordinært ledd i yrkesopplæringa (elementærtekniske skoler og tekniske fagskoler), (kapitel V).

Hvor forholdene på stedet eller innen yrkene gjør det ønskelig, kan flere grupper slås sammen i én skole.

Skoler for teoretisk bedriftsteknisk undervisning kalles tekniske skoler (kapitel VI).

§ 3. Undervisning i praktiske ferdigheter går for seg i skoleverksted. Så langt råd er skal den finne sted under liknende arbeidsforhold som i praktisk bedrift.

Skiping og innredning av skoleverksted må skje i samråd med yrkets utøvere på stedet.

§ 4. Yrkesskoler er statsskoler eller kommunale skoler. 1 mars.

Som vilkår for å skipe en statsskole kan staten kreve Nr. 1.
bidrag til anlegg og drift av den kommune eller det fylke den
blir lagt til.

Kommunale skoler kan skipes også av flere kommuner
i fellesskap eller av et fylke.

Yrkesskole som ikke er statsskole, må ha Overstyrets
godkjenning for å bli anerkjent som ledd i yrkesopplæringa
og for å kunne få statsbidrag.

Også yrkesskoler som skipes og drives av bedrifter, insti-
tusjoner eller organisasjoner, kan av Overstyret godkjennes
som ledd i yrkesopplæringa og få statsbidrag. Reglene i denne
lov og de forskrifter som er gitt i medhold av den, skal også
gjelde for slike skoler, med de endringer Overstyret fast-
setter.

§ 5. Utgiften til kommunale yrkesskoler med statsbidrag
fordeles slik: Kommunen skaffer de nødvendige lokaler med
inventar, godkjent av Overstyret. Driftsutgifter, herunder til
friplasser og stipend, utgifter til innredning av skoleverk-
steder og laboratorier og til anskaffelse av samlinger, deles
med minst en halvdel på staten, resten på kommunen, på
grunnlag av det budsjett Stortinget godkjenner.

I skoler som gir undervisning i læretida (læringskoler),
er lærlinger fritatt for skolepenger. Om disses størrelse ved
andre yrkesskoler treffer Stortinget avgjørelse.

B. Undervisning og avgangsprøver.

§ 6. Overstyret fastsetter normalplan og normalregle-
ment for undervisningen og eksamensordningen.

De spesielle planer og reglementer som skolenes styrer
arbeider ut (jfr. § 19), skal godkjennes av Overstyret.

Overstyret kan foreta endring i de enkelte skoleslags fag-
krets, hvor denne er spesielt nevnt i loven, når forholdene
gjør det ønskelig og undervisningen bedres ved det.

§ 7. Undervisningen skal slutte seg umiddelbart til det
yrke eller de yrker som skolen er opprettet for, og hoved-
vekten må legges på den faglige undervisning. Den skal gi
elevene de praktiske ferdigheter og teoretiske kunnskaper
som er nødvendige for deres yrke, og som de ikke i alminne-
lighet kan vente å få gjennom sitt arbeid i verksted eller på
arbeidsplass. Den skal ta sikte på å gi kunnskaper som kom-
mer elevene til direkte nytte i arbeidslivet. Undervisningen
må være stemt etter elevenes modenhetsgrad.

§ 8. Skolens styre bestemmer valg av lærebøker og
undervisningsmaterieell, etter at faglærer og yrkesutvalg for
den avdeling det gjelder, har fått uttale seg.

1 mars. I fag hvor det foreligger lærebøker som er godkjent av
Nr. 1. Overstyret, skal skolen bruke en av dem.

§ 9. Yrkesskolenes undervisning gjennom regulær skolegang slutter med avgangsprøver, eller med karaktergiving på grunnlag av det arbeid elevene har utført i skoletiden. De elever som består prøvene får avgangsvitnesbyrd.

Overstyret fastsetter i reglement nærmere bestemmelser om avgangsprøvene og om vitnesbyrd.

C. Elever.

§ 10. Kommunale yrkesskoler med statsbidrag som går inn under lovens kapitler II og III, plikter å ta opp i ordinære klasser inntil 20 prosent elever hjemmehørende utenfor skolekommunen, på samme vilkår som elever fra denne.

§ 11. En elev må ikke forsømme undervisningen med mindre han har skolens tillatelse eller er forhindret ved sykdom eller annet forfall som blir tatt gyldig.

Såfremt en elev tross formaning og advarsel har vært fraværende gjentatte ganger uten grunn, kan disiplinærstraff brukes.

Etter samråd med klassens lærere, foreldre eller foresatte og i tilfelle med arbeidsgiver kan styreren nekte en elev å fortsette på skolen, hvis hans oppførsel eller forhold øver skadelig innflytelse på de andre elever, eller han viser manglende flid. Arbeidsgiver og skolens styre skal ha melding om bortvisning.

Når det gjelder tekniske skoler, treffer lærerrådet beslutning om bortvisning.

D. Styrere og lærere.

§ 12. Yrkesskolenes lærere er enten fast tilsatte i full post eller timelærere eller lærere antatt til å forestå en spesialundervisning i et kursus.

For å få fast tilsetning må læreren ha den spesielle utdanning som stillingen krever. Som lærere ved skoleverksteder må bare tilsettes fullt utdannede håndverkere eller fagarbeidere. Overstyret kan gjøre til vilkår for fast tilsetning at lærerne deltar i de instruksjonskurser som blir holdt ved offentlig tiltak. Overstyret fastsetter nærmere bestemmelser om utdanningen.

§ 13. Hvor Kongen ikke har fastsatt noe annet, tilsettes styrere og faste lærere i full post av Overstyret etter offentlig konkurranse og etter innstilling av skolens styre.

Tilsetting skjer på vilkår som er fastsatt i lov om offentlige tjenestemenn av 15 februar 1918 med senere forandringer og tilhørende reglement.

Ved tiletting av yrkeslærere ved skoleverksteder har ved- 1 mars.
kommende yrkesutvalg forslagsrett. Sluttes styret seg ikke Nr. 1.
til utvalgets forslag, skal saken legges fram for dette på ny
før styrets innstilling går til Overstyret.

Timelærer tilsettes av styret med melding til Overstyret.

Vikarer tilsettes av styret for inntil 3 måneder, for lengre
tid av Overstyret.

Lærere som ikke er fast tilsatt, kan styret si opp med
3 måneders varsel, men oppsigelsen må forelegges Overstyret
til godkjenning.

§ 14. Styrer av statsyrkeskoler i hovedstilling har tite-
len rektor. Det samme gjelder styrer av teknisk skole (kapitel
VI). Overstyret avgjør hvilke andre kommunale yrkesskolars
styrere kan få samme tittel.

Styreren har som regel undervisningsplikt. Han leder
skolens daglige drift og er lærernes nærmeste foresatte. Det
påligger ham:

1. å føre liste over skolens elever og kontrollere skolesøk-
ningen i samarbeid med arbeidsgivere eller foresatte.
2. å våke over disiplinen og sørge for at skolens arbeid
går regelmessig og etter planer og reglementer.
3. å påse at skolens undervisningsmaterieell og andre eien-
deler blir tatt vare på.
4. å ha oppsyn med skolens økonomi, føre tilsyn med dens
regnskapsførsel og la regnskap og inventarfortegnelse
være tilgjengelig for revisjon til hver tid.
5. å utarbeide årsberetning og budsjettforslag til vedtak
av styret.
6. å føre protokoll over styremøter og holde møter med
yrkesutvalg og lærerråd.

§ 15. Ved de tekniske skoler har lærerne titelen «over-
lærer», ved andre yrkesskoler dels «overlærer», dels «lærer».
Utenfor de tekniske skoler er overlærerne som regel avde-
lingsforstandere.

Lærerne må rette seg etter de bestemmelser som er gitt
i skolens reglement eller ved instruks eller særskilt vedtak
av styret.

Skolens faste lærere danner et lærerråd. De nærmere be-
stemmelser om dettes virksomhet fastsettes ved reglement
av Overstyret.

E. Overstyre, styre, yrkesutvalg m. v.

§ 16. Skolens overstyre er vedkommende regjerings-
departement.

§ 17. Til å bistå Overstyret med råd, initiativ og tilsyn
med yrkesskolene oppnevner Kongen et råd, hvor over halv-

1 mars. parten av medlemmene skal representere de praktiske næringer. Dette råd kalles Yrkesopplæringsrådet for håndverk og industri. Dets sammensetning og virksomhet fastsettes i reglement av Kongen.

§ 18. Hver yrkesskole skal ha et særskilt styre.

Av styrets medlemmer skal over halvparten representere praktiske yrker som går inn under skolens undervisning, med representanter både for arbeidsgivere og arbeidere.

Av medlemmene velger:

Overstyret	1
Kommunestyret	2
Yrkesutvalgene (§ 20)	2

(1 arbeidsgiver og 1 arbeider).

Lærerrådet når antall faste lærere er minst 5 1

Skolens rektor (styrer) er selvskrevet medlem.

Såfremt skolens størrelse eller fagavdelingenes antall gjør det ønskelig, kan styret økes med 2 medlemmer, oppnevnt av yrkesutvalgene, som da i alt velger 4 medlemmer (2 arbeidsgivere og 2 arbeidere).

Har en skole ikke yrkesutvalg eller bare en forenklet ordning med slike utvalg (§ 20), velger kommunestyret arbeidsgivernes og arbeidernes representanter, etter forslag av de stedlige organisasjoner om det er sanne på stedet.

Medlemmene velges for 4 år, og etter tur trer ut årlig henholdsvis Overstyrets representant, kommunestyrets representanter, yrkesutvalgenes representanter og lærernes representant, de første ganger etter loddtrekning.

For hvert av de valte medlemmer velges en varamann. Styret velger selv formann og nestformann for ett år om gangen. Rektor (styrer) og lærernes representant kan ikke velges. Styret er vedtaksført når mer enn halvdel av medlemmene møter. I tilfelle stemmelikhet gjør formannens stemme utslaget.

Hvor det anses hensiktsmessig, kan forskjellige skoler eller grupper av skoler ha samme styre. Overstyret bestemmer i så fall hvordan styret skal sammensettes.

For interkommunale skoler gjelder reglene i denne paragraf med de endringer Overstyret fastsetter.

§ 19. Styret fører tilsyn med skolens virksomhet, påser at den best mulig fyller sin oppgave og varetar dens tarv på beste måte. Særlig skal styret:

1. På grunnlag av normalplaner fastsatt av Overstyret gi reglement om skolens alminnelige ordning, undervisningstid, elevtall, lokaler, undervisningsmaterieil m. v., og utarbeide fullstendige undervisningsplaner med timeforde-

ling, bestemmelser om orden og disiplin samt instruks for styrer og lærerpersonale. 1 mars.
Nr. 1.

2. Uttale seg om mulige framlegg til endringer i skolens plan og om opprettelse av nye klasser, nye fagavdelinger, tilleggskurser o. l.
3. Innen den frist Overstyret har satt, å sende til dette, til kommunestyret og til yrkesopplæringsrådet trykt melding om skolens virksomhet i det forløpne skoleår, til Overstyret og kommunestyret dessuten ekstrakt av regnskap og forslag til budsjett for kommende budsjett-termin.
4. Se til at skolens regnskap blir revidert som bestemt for statens eller kommunens øvrige regnskaper.
5. Foreta utdeling av friplasser og stipend.
6. Gi innstilling om tilsetting av styrer og faste lærere og av vikarer for lengere tid enn 3 måneder.
7. Tilsette og avskjedige andre lærere og tjenestemenn.
Styret skal samarbeide med yrkesutvalgene om hvert spørsmål av betydning for undervisningen i vedkommende yrke.

For interkommunale skoler gjelder reglene i denne paragraf med de endringer Overstyret fastsetter.

§ 20. Hvor Overstyret finner det formålstjenlig, skal det opprettes rådgivende yrkesutvalg for hvert yrke eller for grupper av yrker. Hvert yrkesutvalg har 3 medlemmer, to valgt av arbeidernes og arbeidsgivernes organisasjoner i yrket og det tredje av styret. Funksjonstida for yrkesutvalgenes medlemmer er 4 år. Det annet og tredje år etter første gangs valg trer ett medlem ut etter loddtrekning, senere det medlem som har fungert i 4 år.

Hvert yrkesutvalg velger selv formann for ett år om gangen.

Skolens styrer og vedkommende faglærer har adgang til å delta i yrkesutvalgets møter, men uten stemme.

Overstyret fastsetter instruks for yrkesutvalgene. Det kan også treffe bestemmelse om en forenklet ordning av yrkesutvalg hvor forholdene gjør det ønskelig.

§ 21. Yrkesutvalgene holder møter minst en gang i begynnelsen og en gang i slutten av skoleåret, og for øvrig når et medlem eller skolens styrer krever det.

De varetar sin avdelings interesser, så vel de faglige undervisningsspørsmål som de økonomiske ved skoleverkstedenes produksjon og drift.

De gir forslag til styret om disse spørsmål og om ansettelse av faglærere, fører tilsyn med skoleverksteders og faglaboratoriers drift og påser at de er tidsmessig utstyrt.

Yrkesutvalgene søker samarbeid med elevenes arbeids-

1 mars. givere i de spørsmål om elevenes praktiske utdanning som
Nr. 1. angår både skole og arbeidsgivere.

§ 22. Såfremt styret i noe spørsmål ikke bifaller yrkesutvalgets forslag, skal dette følge med ved sakens videre ekspedisjon til myndighetene.

§ 23. Styret kaller sammen alle yrkesutvalg minst en gang årlig til å drøfte felles anliggender sammen med styret.

I fellesmøte oppnevner yrkesutvalgene arbeidernes og arbeidsgivernes representanter i styret.

Kapitel II. Undervisning før læretida.

(Verkstedsskoler).

§ 24. Forskoler for håndverk og industri er verksteds-skoler som har til mål å gi ungdom så meget kjennskap til verktøy, materialer og arbeidsmåter og så meget praktisk ferdighet i det enkelte yrke at de med større utbytte kan begynne som lærlinger. Forskolens undervisning ordnes slik at den også blir en yrkesveiledning. Forskole omfatter fortrinsvis praktisk opplæring i skoleverksted med hel dags undervisning.

Forskoler kan skipes i yrker hvor behovet for lærlinger er så stort at det kan dannes en klasse på minst 5 elever. Elevtallet i en klasse må ikke uten Overstyrets samtykke overstige 15.

Vilkår for opptaking er at elevene har fylt 14 år og er utskrevet fra folkeskolen i samhøve med bestemmelsene i landsfolkeskolelovens § 12, 4 og byfolkeskolelovens § 13, 4.

§ 25. Den alminnelige forskole varer fra $\frac{1}{2}$ til 1 år.

Hvor det finnes ønskelig, kan det skipes skoler med praktisk opplæring i skoleverksted for et tidsrom av inntil 2 år (utvidede forskoler).

Såfremt forholdene innenfor et enkelt yrke umuliggjør eller i vesentlig grad vanskeliggjør en forsvarlig lærlingeutdanning i ervervsverksted, kan det skipes hel dags yrkesskole med daglig undervisning i skoleverksted for inntil 3 år. Skoler av sist nevnte type har som mål å gi elevene en fullstendig lærlingeutdanning (fullstendige verkstedsskoler).

§ 26. Verkstedsskolens elever skal samtidig besøke lærlingeskolen eller få tilsvarende teoretisk opplæring på verkstedsskolen.

For elever av lærlingeskolen som går på verkstedsskole, betraktes denne som det verksted hvor lærlingen har sin ansettelse.

Den samlede skoletid må ikke utgjøre mere enn 48 timer ukentlig.

§ 27. Elever som har gått gjennom en forskole, kan få 1 marsk. en avkorting i læretida etter den dyktighet skolen gir, dog Nr. 1. ikke mer enn to år.

Denne bestemmelse gjelder også for praksis som blir krevd ved opptaking i andre yrkesskoler.

Kapitel III. Undervisning i læretida.

(Læringskoler).

§ 28. Læringskolens formål er å gi kunnskaper og ferdigheter som yrkesarbeidere innen håndverk og industri bør skaffe seg i læretiden, men som de ikke får på arbeidsplassen.

Skolen må i all sin undervisning ta omsyn til det egenartede i den overgangsalder elevene befinner seg i, og i størst mulig utstrekning utnytte deres trang til selvstendig arbeid og utvikle deres evne til det.

§ 29. Læringskolens varighet er i alminnelighet 3 år, men kan utvides med et 4de skoleår eller med tilleggskurser. Hvor forholdene gjør det påkrevd, kan undervisningen gå for seg i sammenhengende kurser av kortere varighet.

§ 30. Læringskolen kan være kveldsskole med 10 timer ukentlig undervisning i inntil 9 måneder av året, fordelt med 2 timer daglig i 5 ukedager. Hvor forholdene gjør det ønskelig, kan en fordele undervisningstiden med flere timer på færre dager, eller en kan legge dem til en ukedag. I siste tilfelle må undervisningen ikke vare lenger enn 8 timer.

Skoletid og arbeidstid må ikke tilsammen utgjøre mer enn 48 timer ukentlig.

§ 31. En læringskole kan skipes med vanlig statsbidrag når det er så mange lærlinger i håndverk og industri på stedet at det minst kan bli en begynnerklasse hvert annet år på ikke under 10 elever. Elevtallet i en klasse må ikke uten Overstyrets samtykke overstige 25.

Skolene må gi plass for alle stedets lærlinger som søker den. Det kan også tas opp elever som ikke er lærlinger, når det kan skje uten fortrensel for disse og de består opptakingsprøva.

§ 32. Vilkår for opptaking er at elevene har fylt 14 år og er utskrevet fra folkeskolen i samhøve med bestemmelsene i landsfolkeskolelovens § 12, 4 og byfolkeskolelovens § 13, 4.

§ 33. Alle håndverkslærlinger skal gå gjennom læringskole når det er en slik skole på stedet og de består opptakingsprøva.

En arbeidsgiver må ikke beskjeftige en lærling i skoletida, eller så nær inn på denne at lærlingen ikke kan komme tidsnok på skolen.

1 mars. Gir foreldre, arbeidsgiver eller andre foresatte ikke fyl-
Nr. 1. lesgjørende grunn for at en lærling ikke søker skolen eller
er fraværende fra skolen, kan de ilegges bøter.

§ 34. Håndverksmester plikter å betale lærlingens utgif-
ter til lærebøker, tegne- og skrivesaker og liknende. Samme
plikt påhviler industriens arbeidsgivere. Det som går med til
materialer og verktøy i skoleverkstedet, går ikke inn under
denne bestemmelse.

§ 35. Arbeidsgiveren skal gi skolen melding om antaking
av lærlinger og om avbryting av lærlingeforhold. På grunnlag
av disse meldinger fører skolen liste over skolepliktige lærlin-
ger i kommunen.

§ 36. Den treårige lærlingeskoles undervisning omfatter
i alminnelighet følgende fag:

Yrkeslære med tilhørende tegning.

Yrkesøkonomi.

Norsk med korrespondanse.

Frihåndstegning.

Konstruksjons- og projeksjonstegning.

Regning og utmålingslære.

Naturfag.

Omfang og mål for undervisningen i de enkelte fag blir
å fastsette i en plan godkjent av Overstyret.

Så langt råd er, samles elevene i klasser for enkelte yrker
eller yrkesgrupper.

Ved lærlingeskole kan det også gis undervisning i skole-
verksted til supplering av den praktiske opplæring i erveds-
verksted, når denne etter forholdene ikke er tilstrekkelig
(praktisk lærlingeskole). Nærmere bestemmelse om denne
undervisning gir Overstyret i et reglement.

§ 37. Lærlingeskolens 4 klasse (jfr. § 29) gir under-
visning i:

Norsk med korrespondanse.

Faglig kalkulasjon.

Bokførsel.

Samfunns- og økonomilære.

Omfang og mål for undervisningen blir å fastsette i en
plan godkjent av Overstyret.

Undervisningen i faglig kalkulasjon og bokførsel tar sikte
på å gi håndverkselever den kyndighet i disse fag som hånd-
verksloven krever for oppnåing av håndverksbrev.

Hvor forholdene gjør det vanskelig å skipe en 4de klasse
med fullstendig fagkrets, kan det gis undervisning bare i bok-
førsel og kalkulasjon.

§ 38. Tilleggskurser etter § 29 kan settes i gang på ste-
der hvor det etter forholdene er mange lærlinger i et enkelt

yrke eller i nær beslektede yrker. Undervisningen bør knytte seg til elevenes yrke og i alminnelighet være av teknisk slag, særlig omfattende teoretisk yrkeslære, eventuelt tegning. Praktiske øvelser kan en knytte til hvor det er ønskelig og mulig. En kan skipe tilleggskurser også med kortere undervisningstid enn 5 kvelder om uken, tillempet etter forholdene. 1 mars. Nr. 1.

Kapitel IV. Undervisning etter læretida.

§ 39. Videre gående undervisning for yrkesarbeidere som er ferdige med sin læretid, kan gå for seg ved regulær skolegang eller i kurser. Den kan omfatte et enkelt yrke eller grupper av yrker, etter forholdene som kveld- eller dagundervisning. Undervisningen ordnes slik at den gjør minst mulig avbrekk i elevenes ervervsarbeid og krever minst mulig økonomisk offer av dem.

§ 40. Undervisning i skole kan være både teoretisk og praktisk, og skal fortrinsvis være av faglig art.

For å bli opptatt må en ha vitnesbyrd om gjennomgått lærlingeskole eller godtgjøre å ha tilsvarende forkunnskaper.

§ 41. Formanns- og verksmesterskoler i bestemte yrker eller yrkesgrupper gir supplerende teoretisk og praktisk opplæring for vordende arbeidsledere.

Skolens varighet er ett år, men kan utstrekkes til 2 år for yrker hvor en anser det påkrevd. For å bli opptatt må en være utlært i sitt yrke.

Bestemmelser om opptakingskrav, undervisning og skolens ordning for øvrig fastsetter Overstyret i reglement.

§ 42. Kurser for videre gående undervisning kan være av kortere eller lengre varighet etter behovet. De kan gi veiledning i arbeidsmåter og behandling av spesielle maskiner, verktøy, apparater eller materialer og kan også omfatte støttfag, således bokførsel og kalkulasjon som grunnlag for å erverve næringsbrev i håndverk.

Vilkår for opptaking fastsettes særskilt for hvert kursus.

§ 43. Kurser for fagarbeidere, svenner og mestere kan knyttes til yrkesskoler som har betingelse for å drive slike kurser. Undervisningen omfatter i alminnelighet en spesialitet innen et yrke. Kursene kan være dagkurser eller kveldkurser.

§ 44. Statens teknologiske institutt har til formål å gi selvstendige næringsdrivende samt arbeidere og arbeidsledere anledning til å sette seg inn i bruken av tekniske hjelpemidler i sitt yrke og utvide sine kunnskaper. Dette skjer ved undervisning i korte kurser, utarbeiding av faglitteratur, utstillinger, forsøks- og konsulentvirksomhet.

For å bli opptatt i instituttets kurser må vedkommende ha fylt 21 år og ha minst 3 års praktisk opplæring i sitt yrke.

1 mars. Kapitel V. Skoler som ikke er ordinært ledd
Nr. 1. i yrkesopplæringa.

§ 45. Elementærtekniske skoler har som formål å gi almindennende og elementær teknisk undervisning for arbeidere og funksjonærer ved anlegg og ved industrielle bedrifter. Skolene kan ha flere fagavdelinger.

Skolenes varighet er ordinært 8—10 måneder med 6 timers daglig undervisning og med adgang til tegne- og laboratorieøvelser om ettermiddagen.

Undervisningsfagene er i alminnelighet norsk, regning og utmålingslære, tegning, naturfag, mekanikk, maskinlære, bokførsel og kalkulasjon, yrkeslære med praktiske øvelser.

For å bli opptatt må vedkommende ha fylt 16 år og være utskrevet fra folkeskolen i samhøve med bestemmelsene i landsfolkeskolelovens § 12, 4 og byfolkeskolelovens § 13, 4. Fortrinsvis opptas aspiranter med praksis.

§ 46. Tekniske fagskoler er praktisk-teoretiske skoler med formål å gi den utdanning som kreves for ymse stillinger ved anlegg og ved industrielle bedrifter.

Skolene er toårige dagskoler med undervisning delt mellom verkstedsarbeid og teoretiske fag. De kan ha flere fagavdelinger.

For å bli opptatt må vedkommende ha fylt 16 år, være utskrevet fra folkeskolen i samhøve med bestemmelsene i landsfolkeskolelovens § 12, 4 og byfolkeskolelovens § 13, 4 og ha bestått en opptakingsprøve etter Overstyrets nærmere bestemmelse. Aspiranter med realskoleeksamen er fritatt for prøva.

§ 47. Skoler som går inn under dette kapitel, kan få en ettårig tilleggsklasse med undervisning i almindennende fag eller i tekniske fag eller i begge deler, beregnet på elever som ønsker videre utdanning etter å ha gjennomgått skolens ordinære kursur.

Kapitel VI. Tekniske skoler.

§ 48. De tekniske skoler har til formål å gi sine elever en teknisk og almindennende undervisning som kan gjøre dem skikket til å overta midlere og høgre tekniske stillinger i bedriftslivet og i statens og kommunenes tekniske administrasjoner.

§ 49. Den tekniske skoles varighet er 2 år med 44 timers ukentlig undervisning, derav minst 2 timer til gymnastikk.

For elever som har bestått avgangseksamen i den toårige skole, skal det være høve til å fortsette i et tredje skoleår, som gir videre gående undervisning i almindennende og tekniske fag m. m. Den obligatoriske undervisningstid i denne klasse er 38 timer om uken, derav minst 2 timer gymnastikk,

og det skal være høve til tegne- og laboratorieøvelser inntil 1 mars.
6 timer ukentlig om ettermiddagen. Nr. 1.

§ 50. Skolene er fagdelte med minst to av disse avdelinger:

For anleggs- og byggeteknikk (A).

- » husbygging (H).
- » kjemisk fabrikkteknikk (K).
- » elektroteknikk (E).
- » maskinteknikk (M).
- » skipsbygging (S).

Når det melder seg behov for det, kan det skipes andre fagavdelinger med Overstyrets og Stortingets godkjenning.

Til skolene kan det også knyttes spesialkurser i aktuelle emner.

§ 51. Villkårene for å bli opptatt i 1ste klasse er:

- a) At aspiranten har fylt 17 år.
- b) At aspiranten har gått gjennom en praktisk læretid av minst 2 års varighet og av det slag at den kan godkjennes som grunnlag for den fagavdeling aspiranten ønsker å søke. Aspiranten må samtidig ha gått på lærlingskole om det er en slik skole på stedet. Overstyret fastsetter nærmere bestemmelser om den praktiske læretid.
- c) At aspiranten ved en opptakingsprøve godtgjør å ha de nødvendige kunnskaper i norsk, et fremmed språk, matematikk og regning, naturfag, tegning og skrivning. En kan forberede seg til opptakingsprøva ved å gjennomgå et halvt års forkursus som blir holdt ved skolen. Overstyret fastsetter regler for prøva. Aspiranter med real-skoleeksamen eller eksamen fra tilleggsklasser ved elementærtekniske skoler som er nevnt i kap. V, er fritatt for prøva og konkurrerer om opptaking med sine avgangskarakterer i de fag som aspiranten fra forkurset avlegger prøve i.

Melder det seg flere aspiranter enn det er plass til, avgjør lærerrådet hvem en skal ta opp.

Opptaking i den 2-årige skoles 2den klasse kan gå for seg når aspiranten fyller opptakingskravene til 1ste klasse og enten har bestått oppflyttingseksamen til klassen ved en annen teknisk skole eller på tilfredsstillende måte godtgjør å ha tilsvarende kunnskaper.

Når det kan skje uten fortrenghet for de faste elever kan lærerrådet gi ekstraelever (hospitanter) adgang til å delta i undervisningen i enkelte fag.

§ 52. Undervisningsfagene er i alminnelighet:

Norsk med korrespondanse.

Fremmed språk.

Handelsfag.

1 mars.

Nr. 1.

Samfunns- og rettslære.

Konstruksjonstegning og teknisk skrift.

Frihåndstegning og skissering.

Matematikk.

Mekanikk.

Fysikk.

Kjemi og kjemiske laboratorieøvelser.

Husbygging.

Anleggs- og byggeteknikk.

Landmåling.

Maskinlære.

Elektroteknikk.

Mekanisk og kjemisk teknologi. Materiallære.

Skiipsbygning.

Bedrifts- og arbeidslære.

Gymnastikk.

Overstyret fastsetter i en undervisningsplan nærmere bestemmelser om undervisningen, om de enkelte fags timetall og om dettes fordeling på foredrag og øvinger.

§ 53. For hver avdeling skal det være en forstander som Overstyret oppnevner blant lærerne i de tekniske hovedfag. Avdelingsforstanderen har det nærmeste tilsyn med avdelingens undervisning, laboratorier og samlinger, og skal rette seg etter den instruks som er fastsatt for ham.

§ 54. Bestått avgangseksamen fra den tekniske skoles 3dje klasse med tilfredsstillende resultat gir rett til å konkurrere om opptaking i den tekniske høyskole uten realartium. De nærmere regler for dette fastsettes i reglement for den tekniske høyskole.

Likeså fastsettes i reglement for den tekniske høyskole på hvilke vilkår aspiranter med eksamen fra den tekniske skoles 2den klasse eller fra den tekniske fagskoles 3dje klasse skal få høve til å konkurrere om opptaking på høyskolen uten realartium.

Kapitel VII. Forskjellige bestemmelser.

§ 55. For yrkesskoler som ikke er spesielt nevnt i tidligere kapitler, fastsetter Overstyret særskilte planer for organisasjon, undervisning og avgangsprøver.

§ 56. Denne lov trer i kraft fra den tid Kongen fastsetter.

Ti har Vi antatt og bekreftet, liksom Vi herved antar og bekrefter samme som lov, under Vår hånd og rikets segl.

Gitt på Oslo slott 1 mars 1940.

HAAKON

(L. S.)

Johan Nygaardsvold

B. Rolsted

Midlertidig lov om forbud mot å kjøpe uten- 1 mars.
landske skip. Nr. 2.

VI HAAKON, Norges Konge, gjør vitterlig:

at Oss er blitt forelagt Stortingets vedtak av 23 februar 1940 sålydende:

§ 1. Skip som er hjemmehørende i utlandet og er av registreringspliktig størrelse, kan inntil videre ikke kjøpes inn av norsk borger eller norsk selskap uten tillatelse av vedkommende departement, uansett bestemmelsene i lov av 9 juni 1903 om statskontroll med skips sjødyktighet med tilleggslov av 21 juli 1916 § 35, lov av 9 juli 1920 om forandring i lov om sjøfarten av 20 juli 1893 § 1 og lov av 4 mai 1901 om registrering av skip.

§ 2. Så lenge slik tilatelse ikke er gitt, må skipet ikke innføres i skipsregistret og ikke tilstås midlertidig eller endelig nasjonalitetsbevis.

§ 3. Denne lov trer i kraft straks og gjelder til 1 juli 1941.

Ti har Vi antatt og bekreftet, liksom Vi herved antar og bekrefter samme som lov, under Vår hånd og rikets segl.

Gitt på Oslo slott 1 mars 1940.

HAAKON

(L. S.)

Johan Nygaardsvold

B. Rolsted

Kongelig kunngjøring om forhøyelse av mid- 1 mars.
lertidig omsetningsavgift til statskassen
for budsjettåret 1939—40.

Vi HAAKON, Norges Konge, gjør vitterlig:

Stortinget har 24 februar 1940 gjort dette vedtaket:

Fra den tid Kongen bestemmer forhøyes den avgift som er fastsatt i Stortingets vedtak av 5 mai 1939 om midlertidig omsetningsavgift til statskassen for budsjettåret 1939—40 § 1, fra 1 til 2 pst.

Dette stortingsvedtaket blir med dette satt i verk fra og med 1 mars 1940.

Gitt på Oslo slott 1 mars 1940.

Under Vår hånd og rikets segl.

HAAKON

(L. S.)

Johan Nygaardsvold

B. Rolsted

1 mars.

Kongelig resolusjon.

Med hjemmel i § 41 i lov om husleie av 16 juni 1939 blir det gitt stadfesting på vedtak i Aker herredstyre 30 november 1939 og 2 februar 1940 til vedtekt om gjennomføring av husleieloven i Aker.

Vedtekten lyder så:

§ 1. Reglene i lovens kap. 7 skal ikke gjelde for leiligheter i hus med to leiligheter når eieren bor i huset.

§ 2. Reglene i lovens § 38 skal ikke gjelde for leiligheter i hus med inntil 3 leiligheter når eieren bor i huset.

§ 3. Unnatak i §§ 38, tredje ledd, skal det gjelde for familier med barn under 16 år som bor på ett rom.

§ 4. For beboelsesleiligheter med ett eller to rom, med eller uten kjøkken, for garasjer, boder og leieforhold der leien er avtalt pr. dag, gjelder de oppsigingsfristene som er fastsatt i lovens § 8, nr. 1—3, og de flyttedagene som er fastsatt i lovens § 9, nr. 1—2, jfr. 2 og 3 ledd. For alle andre leieforhold skal oppsiging skje henholdsvis innen nyttår og innen St. Hans, og de tilsvarende flyttedager være henholdsvis tredje tirsdag i april og tredje tirsdag i oktober. Dersom tredje tirsdag i april er tredje påskedag, skal flyttedagen være den følgende torsdag.

§ 5. Bestemmelsene i lovens § 13, første og annet ledd, og § 18, første ledd, skal være ufravikelige.

§ 6. Regelen i lovens § 8, nr. 5, skal være ufravikelig.

§ 7. Vedtekten trer i kraft fra den dag den er stadfestet. Samtidig oppheves den tidligere vedtekt, stadfestet 14 juli 1939.

1 mars.

Kongelig resolusjon.

I. I henhold til §§ 11 og 4 i sunnhetsloven av 16 mai 1860, jfr. lov nr. 15 av 6 juni 1930, og i henhold til § 3 i tuberkuloseloven av 8 mai 1900 gis stadfesting på vedtak av Aker herredstyre, Hedmark fylke, i møter 20 oktober 1938 og 7 juli 1939 om nye alminnelige helseforskrifter, epidemiforskrifter og forskrift om meldeplikt når tuberkulose syke skifter bopel.

II. De alminnelige helseforskrifter som nå gjelder for herredet, stadfestet ved kongelige resolusjoner av 4 april 1889, 1 april 1909 og 21 februar 1913, samt epidemiforskrifter og tuberkuloseforskrift, stadfestet ved kongelig resolusjon av henholdsvis 9 november 1901 og 3 desember 1904, oppheves fra den tid de nye forskrifter trer i kraft.

Forskriftene lyder så:

1 mars.

Om tilsynet.

§ 1. Herredet skal til hver tid være delt i helsekretser med hver sin tilsynsmann, valt blant helserådets medlemmer.

Tilsynsmennene har hver i sin krets plikt til å påse helseforskriftene gjennomført og overholdt.

Tilsynsmennene velges i første helserådsmøte, etter at nyvalt herredstyre har begynt sit virke og gjør tjeneste til neste valg.

Om bygningsvesen.

§ 2. Ved oppføring eller påbygging av bolig som er bestemt for varig opphold for mennesker, eller av uthus til sånn bolig, skal melding herom sendes til nærmeste medlem av helserådet.

- a) Ved nybygg skal det tilhustomt velges et sted med lett adgang til godt og rikelig drikkevann og tilfredsstillende kloakkavløp.
- b) Avstanden mellom beboelseshus og matbu på den ene side og privet, stall, fjøs, grisehus og hus for fjærfe på den annen side, bør ikke være mindre enn 10 meter.
- c) Bebyggelsen skal ordnes slik, at det kan komme så meget sol til beboelsesrommene som den plass en har tilrådighet gir anledning til, og intet hus må anbringes slik at det tar bort sollyset fra annet beboelsesrom.
- d) Matjorden skal fjernes fra hustomten, denne skal være tørr og ved tilstrekkelig avgrøfting og avledning beskyttes mot overvann og mot grunnvann til sånn dybde som anlegg av tørr kjeller gjør nødvendig. På tun og gårds-plass skal fordypninger utfylles så det ikke dannes vann- eller sølepytter.
- e) Beboelseshus som er bestemt til varig opphold for mennesker, skal oppføres på undermur av gråstein eller betong av minst 30 cm høyde over jorden. Undermuren skal være tett, og hvor det ikke er kjeller skal den være forsynt med minst 2 trekkhull, hvert minst 150 cm² stort. Trekkhullene må være dekt med smågitra rist. Over grunnmuren skal det legges isolasjonsbelegg. Hvor det ikke er kjeller må det mellom golvet i 1ste etasje og jord-overflaten være minst 60 cm avstand.
- f) Golvet i nederste etasje skal være dobbelt og forsynt med tørr fyll.
- g) Hvert beboelsesrom som ikke har skråtak skal være minst 2,50 meter høyt fra golv til loft. I eneboliger og småhus kan dog høyden innskrenkes til 2,35 meter og i enkelte rom som innres fra nytt av i eldre bygning kan høyden

1 mars

med helserådets samtykke innskrenkes til 2,20 meter. Hvor loftsbjolkene er frittliggende regnes høyden til disses underkant. I rom med skråtak må en så stor del av rommet som svarer til halvdelen av dettes grunnflate, ha en høyde på minst 2,50 meter, i eneboliger og småhus 2,35 meter, og høyden under skråtaket må intet sted være under 1,50 meter. Hvor sånt rom innres fra nytt av i eldre bygning, kan med helserådets samtykke største høyde under taket innskrenkes til minst 2,20 meter og laveste høyde 1,25 meter.

- h) I hvert beboelsesrom skal det være minst 1 vindu som kan åpnes. Lysåpningen skal tilsvare minst $\frac{1}{10}$ av rommets grunnflate. Hvor lysforholdene er særlig gunstige kan en mindre lysåpning med helserådets samtykke tiltales, liksom en større lysåpning kan kreves hvor lysforholdene er særlig ugunstige. I eldre beboelsesrom som ikke har noe vindu som kan åpnes, skal minst 1 sånt anbringes innen 1 år etter at disse forskrifter er stadfestet.

Helserådet skal forby bruken av midlertidige losjibus for tilfeldige arbeidere eller anleggsarbeidere, hvis de ikke tilfredsstiller de krav i sanitær henseende som helserådet anser nødvendig. Det skal ikke være større belegg på hvert rom enn at det blir 10 m³ på hver mann. Hver arbeider skal ha egen seng og vanlig utstyr. Det skal være vaskestoler i fornødent antall og eget rom til tørk av klær. Rommene i disse losjibus skal daglig reingjøres.

§ 3. Kjellere skal være tørre, reine og luftige. Hvis det jamt samler seg vann i en kjeller, skal helserådet ha rett til å påby sånn drenering av grunnen at kjelleren kan holdes tørr.

Kjellere skal ha vindu eller annen åpning som kan brukes til luftveksling. For kjellerrom som benyttes til beboelse, handel eller verksted skal følgende bestemmelser gjelde:

Høyden fra golv til tak skal være minst 2,50 meter. Overkanten av jorden på husets ytterside må intet sted stå mer enn $1\frac{1}{4}$ meter høyere enn kjellerens golv. Ytterflaten av veggene skal være skilt fra jorden ved en 60 cm bred luft- og lysgrav, som skal gå minst 20 cm dypere ned enn kjellergolvet og være godt drenert.

Grunnen under sånt kjellergolv skal være drenert og fylt med et minst 20 cm høyt lag av pukkestein. Golvet skal være dobbelt og fylt med tørr fyll. Det underste golv skal være av asfalt, sement eller liknende, og det øverste skal være et minst 4 cm tykt, godt sammenpløydd tregolv. Rommet skal være forsynt med ovn og friskluftventilasjon. Det skal ha minst 1 vindu som kan åpnes. Lysåpningen skal være minst $\frac{1}{10}$ av golvflaten.

§ 4. Brukes kokeovn i beboelsesrom, skal det anbringes 1 mars. hensiktsmessig innretning til å lede bort dampen.

§ 5. Helserådet kan påby utflytting fra bolig eller rom som av mangel på tilstrekkelig lys eller luft, ved fuktighet, urenslighet eller overfylling med beboere har vist seg å være bestemt skadelige for sunnheten.

Intet skolelokale eller forsamlingslokale må tas i bruk før det er godkjent av helserådet.

§ 6.

- a) Husdyr unntatt hund og katt må ikke huses inne i beboelsesrom eller rom som benyttes som oppbevaringssted for matvarer, og det må fra dyrenes oppholdssted ikke kunne skje tilsig til noe sånt rom eller til brønn, bekk eller annet sted hvorfra tas drikkevann for mennesker eller dyr, eller tas vann til bruk i bedrift som omsetter eller tilbereder nærings- eller nytelsesmidler. I tettere bebygde strøk kan helserådet fastsette spesielle forholdsregler for eller ganske forby at det holdes husdyr av foran nevnte slag, hvis dermed følger sanitære ulemper. Helse- rådet bestemmer hvilke strøk som til hver tid er å anse som tettere bebygde.
- b) Anlegg av pelsdyrgård må på forhånd meldes til og godkjennes av helserådet.

Pelsdyrgård må ikke legges så nær beboelseshus eller offentlig vei at lukt er til plage, heller ikke må den legges slik at det kan komme tilsig eller avfall til brønn, bekk eller annet sted hvor en tar vann til folk, fe osv. Avfallet fra gården må brennes eller legges i kompost og dekkes godt med jord.

Kopper og kar som en bruker i gården må vaskes i særskilte kar. Kluter, koster eller annet som blir brukt til vasken må ikke brukes til annen vask i beboelseshus eller uthus. Kammer og koster som en bruker til pelsdyr må ikke brukes til andre dyr. Sendingskasser må ikke settes inn i uthus, fjøs eller stall før de er grundig reingjorte.

De som steller med dyrene skal ha særskilt fottøy til bruk i pelsdyrgården og må passe nøye på at dette fottøyet ikke kommer inn i beboelseshus, grisehus, fjøs eller stall uten at det er godt vasket. Røkterne skal ha særskilte ytterklær (overalls) når de steller dyrene. Hver gang røkteren har stelt dyrene, behandlet redskap, kar og liknende må han vaske hender og underarmer grundig. Dersom en av en eller annen grunn må ta hvalper inn i hus for kortere tid, må streng reinslighet iakttas. De må bare behandles av røkteren. Når de er kommet tilbake til

1 mars. pelsdyrgården må det rom de har vært i reingjøres og luftes grundig.

Revemat må oppbevares, behandles og sendes slik at det ikke kommer lukt eller annen urenslighet til beboelsesrom, matrom, til offentlig gate, plass eller vei.

Om priveter og avfallsstoffer.

§ 7. Til hvert beboelseshus skal det innres et privet som må ligge minst 10 meter fjernet fra eget eller andres beboelseshus og matbu, samt fra offentlig eller felles privat vei. Fra privetet må det ikke kunne skje tilsig til noen av de nevnte steder eller til oppkomme, brønn, bekk eller andre steder, hvorfra tas drikkevann for mennesker eller husdyr, eller vann til annet husbruk, og heller ikke til vann som brukes i bedrift som omsetter eller tilbereder nærings- eller nytelsesmidler.

Ved bygninger og steder, hvor det jevnlig samles mange mennesker, f. eks. kommunelokaler, kirker, bedehus, hoteller, skoler, verksteder eller forsamlingslokaler, skal det forefinnes priveter og urinsteder særskilt for hvert kjønn, og av sånn størrelse og innredning som helserådet for hvert sted bestemmer.

Priveter skal være innkledd og påfylles strømidler så ofte og i sånn mengde, at ekskrementene holdes tildekt. Bingene skal tømmes minst 2 ganger årlig og ellers når helserådet av sanitære grunner krever det.

Med helserådets samtykke kan privet innres i egen bygning eller i uthusbygning i kortere avstand enn 10 meter fra beboelseshus, matbu og vei, eller inne i beboelseshus, hvis det innres frostfritt vannklosett eller klosettinnretning med flyttbare beholdere. Følgende skal da iakttas:

Det må ikke komme stank fra privetet til beboelsesrom, kjøkken eller rom hvor matvarer oppbevares. Privetet skal ha tette vegger og dør som kan holdes ordentlig igjenlukt. Det skal ha vindu som kan åpnes til fri luft og være forsynt med luftpipe. Setet skal være forsynt med tilhengslet lokk. Anvendes flyttbare beholdere skal de stå i kasse på tett underlag. De skal jevnlig påføres et strømiddel i slik mengde, at ekskrementene dekkes. Beholderne skal tømmes før de blir $\frac{3}{4}$ fulle eller oftere hvis helserådet av sanitære grunner forlanger det. Ved hver tømming skal beholdere reingjøres ordentlig.

Priveter skal alltid holdes tilbørlig reine.

Anbringes pissoirer i beboelseshus skal de innres som foran omhandlet for klosettrom i beboelseshus. Anbringes urinsteder annetsteds, skal helserådets nærmere bestemmelser derom etterfølges. Pissoirer skal gis avløp til kloakk eller

annet av helserådet godkjent sted. De skal holdes godt reine. 1 mars. Med hensyn til stank fra pissoirer gjelder de samme bestemmelser som for priveter.

§ 8. Sjøppel, feieskarn eller annet avfall så vel fra beboelseshus som fra bedrifter skal enten brennes, samles i tette med lokk forsynte kasser, legges i kompost eller bringes bort til sted, som dertil måtte være anvist av helserådet. Anvendes kasser skal de tømmes og reingjøres før de blir ganske fulle og så ofte at stank unngås og dessuten når helserådet av sanitære grunner finner det nødvendig.

Komposter eller andre opplag eller gjødningsstoffer må ikke legges nærmere allfarvei, beboelseshus eller matbu enn 10 meter, de skal alltid holdes vel tildekt med jord og de skal anlegges således at det ikke kan skje tilsig derfra til brønn, bekk eller annet sted, hvorfra tas vann til mennesker eller dyr, vann til annet husbruk eller vann til bruk i bedrift som omsetter eller tilbereder nærings- eller nytelsesmidler.

Sjøppelvann, skyllevann og liknende må ikke slås like utenfor husdøren eller i dennes eller beboelseshus' og matbus nærhet, men hvor helserådet fatter beslutning om det i godt tildekte synkebrønner eller synkegrøfter, som ikke må ligge nærmere beboelseshus, matbu eller allfarvei enn 10 meter og således at derfra ikke kan skje tilsig til ovennevnte steder eller til sted, hvorfra tas drikkevann til mennesker eller dyr osv. eller til nabos eiendom uten dennes tillatelse. Synkebrønner og synkegrøfter skal reingjøres og spyles så ofte det viser seg nødvendig. Kloakkvann skal ledes til stor synkebrønn, synkegrøft, til steinur eller beleilig bakkeskråning under hensyn som ovenfor nevnt.

Hver vask, hvori tømmes skyllevann skal være forsynt med fast rist eller vannlås.

Åtsler skal enten brennes eller nedgraves på et avsidesliggende sted, minst 1 meter under jordoverflaten.

Fra uthus eller bedrifter må det ikke skje tilsig av gjødsel eller andre illeluktende eller forråtnende stoffer til vann som foran nevnt, heller ikke til offentlig eller felles privat vei, og ikke til nabos eiendom uten hans tillatelse.

I uthus, bedrift eller liknende må det ikke lagres illeluktende varer eller stoffer, som helserådet antar kan volde sanitære ulemper. Uthus og bedrifter hvor sånn lagring allerede finner sted, er underkastet helserådets tilsyn, og vedkommende skal rette seg etter de pålegg som helserådet gir.

§ 9. Transport av gjødsel og avfall på offentlig vei skal foregå på sånn måte, at intet av betydning spilles. I tettere bebygde strøk og på marker som har helling til brønn, bekk

- 1 mars. eller annet sted, hvorfra det tas drikkevann til mennesker eller dyr, vann til annet husbruk eller til bruk i bedrift som omsetter eller tilbereder nærings- eller nytelsesmidler, skal gjødningsstoffene enten hurtigst mulig moldes ned eller tildekkes med jord. Privetgjødning må ikke opplegges eller spres nærmere brønn, bekk eller annet sted, hvorfra tas vann til bruk som ovenfor nevnt, enn 10 meter og annen naturlig gjødsel ikke nærmere enn 5 meter.

Kloakker.

§ 10. Hvor kloakk inntil en avstand av 32 meter kan tilknyttes offentlig kloakk eller grøft er eieren av beboelseshus når helserådet forlanger det, forpliktet til på egen bekostning å anlegge en sånn. Kloakken må være forsvarlig utført, ha innretning til å oppta overvann og spillvann, ventileres og være frostfri og må med letthet kunne holdes i orden og renses, så stank og annen ulempe til hver tid unngås. Forårsaker utmunning av kloakk i åpne grøfter, rennesteiner eller annet sted på innmark stank eller ulemper, kan helserådet pålegge rette vedkommende å endre forholdet og i tilfelle forby bruk av kloakken inntil manglene er avhjulpet. Kloakkavstikkere skal enten være av jernrør, glassert lerrør eller annet av helserådet godkjent materiale. De skal være tette i sammenføyningene og holdes i forsvarlig stand. Rensing av kloakker og kummer må skje til tider og på den måte at minst mulig ulempe derved oppstår. Rensingen må skje så ofte, at avløpet ikke stanser opp eller stank oppstår til ulempe for omkringboende. Det opptatte bunnfall må straks føres bort. Skadelige eller illeluktende væsker fra fabrikker eller andre anlegg og bedrifter må kun ledes gjennom lukte avløpsrenner eller på annen av helserådet godkjent måte. De må ikke ledes til offentlig eller privat kloakk direkte eller gjennom samle-kum uten helserådets samtykke. Ved nybygging er eieren forpliktet til å sørge for, at tomten ordentlig dreneres, og at der anlegges lukt avløp i kloakkledning selv om avstanden til offentlig kloakk eller grøft er over 32 meter, når det er nødvendig av sanitære grunner, og anlegget ikke medfører uforholdsmessige utgifter.

Hvor det er anlagt kloakk skal hver beboelseseiendom ha minst 1 vask, forsynt med vannlås eller annen av helserådet godkjent innretning som hindrer kloakk-gass fra å trenge ut. De offentlige kloakker skal renses og spyles i den utstrekning som helserådet finner det nødvendig.

Tilfredstiller eldre kloakknalegg ikke de oppstilte fordringer, kan helserådet påby dem omlagt i den utstrekning det er nødvendig for å forebygge sanitære misligheter.

Om drikkevann.

1 mars.

§ 11. Brønn, bekk eller annet vann, hvorfra det tas drikkevann for mennesker eller dyr, vann til annet husbruk eller til bruk i bedrift, som omsetter eller tilbereder næringsmidler, må ikke forurennes på noen som helst måte. Til bruk som foran nevnt må ikke benyttes vann tatt fra sted som ligger privet, urinsted eller gjødselopplag nærmere enn 10 meter eller som har tilsig derfra. Rein vannsbrønner skal på hensiktsmessig måte beskyttes mot overvann, de skal tømmes og renses minst 1 gang hvert år eller oftere, hvis helserådet av sanitære grunner krever det. Rein vannsbrønner som ikke er større enn 2 meter på hver kant, skal være steinsatt eller på annen måte kledd på sidene, overbygd og forsynt med tilhengslet lokk. Sisterner for rein vann til bruk som foran nevnt skal beskyttes mot tilsig fra jordoverflaten i omkretsen. De skal være overbygd og forsynt med tilhengslet lokk. Helse rådet kan til hver tid forby drikkevann benyttet hvis det finner vannet uhygienisk til bruk.

Om sunnhetsfarlige bedrifter.

§ 12. Ved anlegg av bedrifter som helserådet antar kan volde sanitære ulemper, skal planen forelegges for og godkjennes av helserådet, forinnan driften påbegynnes. Hver bedrift av denne art, også de som allerede er i gang, skal være underkastet helserådets tilsyn, og vedkommende skal rette seg etter de pålegg som helserådet gir til forebyggelse av den sanitære fare.

Viser det seg, at noen bedrift blir drevet med større fare for den alminnelige sunnhetsstilstand, enn det nødvendig flyter av dens eget vesen, skal vedkommende rette seg etter de pålegg som helserådet gir til forebyggelse av den sanitære fare. Innredning av slakterier, pølsemakerier, bakerier, meierier og liknende steder for tilvirking, oppbevaring og behandling av matvarer skal være godkjent av helserådet som også i hvert tilfelle kan gripe inn, hvis mangler ved reinholdet eller andre sanitære misligheter gjør det påkrevd.

Om salg av fødevarer.

§ 13. Til bruk for mennesker må det ikke falbys, selges eller på annen måte overdras bederva eller sunnhetssskadelige nærings- eller nytelsesmidler, og heller ikke bruksgjenstande, som kan være skadelige for sunnheten derved, at de inneholder giftige bestanddeler.

Det er forbudt å selge nærings- eller nytelsesmidler som er tilsatt noe stoff som av helserådet anses skadelig for sunn-

1 mars. heten, eller som er skikket til å skjule at vedkommende vare er bederva.

Inntil de pågjeldende mangler er rettet kan helserådet forby, at det blir solgt eller på annen måte overdratt nærings- eller nytelsesmidler, som kommer fra eller falbys på steder, hvor det ikke blir iaktatt den tilbørlige reinslighet ved varenes tilvirking, behandling, oppbevaring eller forsendelse.

Helserådet er i øyemed som nevnt i denne paragraf berettiget til å fordre utlevert de fornødne prøver. Helserådet kan forby salg og annen overdragelse av nærings- og nytelsesmidler som er kommet fra eller selges fra steder, hvor det blant mennesker eller dyr forekommer farlig smittsom sykdom, eller finnes noen basillebærer av sånn sykdom som kan utbres med varene.

Hvor det er nødvendig kan helserådets ordfører skride inn på helserådets vegne, men han må snarest mulig forelegge saken for helserådet. Dette kan beslutte, at varer som finnes skadelige, skal tilintetgjøres eller på annen måte uskadiggjøres på vedkommende selgers bekostning.

Fjøset og melkens behandling.

§ 14. Fjøs skal være lyse. De skal holdes reine og vel luftet. Storreingjøring minst en gang om året: vasking av golv, vegger, tak og alt inventar med grønnsåpe og varmt vann og utlufting med gjennomtrekk i flere dager.

Kuene skal holdes reine.

Melkekar og melk må behandles med den største reinslighet. I hvert fjøs skal det være en vaskevannsstol med vaskefat, såpe og reint håndkle. Den som melker, skal ha på seg et reint armforkle og før melkingen såpevaske sine hender. Er kua tilsølt på jur, spener eller bakpart, må den vaskes der grundig og etterpå avtørres grundig med en rein, tørr klut. Melken må snarest bringes ut av fjøset.

Melk må såvidt mulig ikke oppbevares i beboelsesrom. Kan dette ikke unngås, må de kar hvori den oppbevares være tildekt. Under ingen omstendigheter må dog melk oppbevares i soverom eller i rom hvor syke oppholder seg. Ved sykdom blant besetning eller mistanke om smittsom sykdom i husstand skal alt salg av melk stanses, og forholdet meldes til nærmest boende helserådsmedlem som nærmere skal undersøke saken og gjøre innberetning herom til helserådets ordfører.

Forskrifter for butikker.

§ 15. Hver butikk skal holdes rein og godt utluftet, utenfor inngangen skal det være anbrakt fotskraper. Golv og disker skal daglig reingjøres. Tørr feiing er forbudt. På iøynefallende steder skal det finnes oppslag om forbud mot spyting. Butikker hvor det selges melk, fløte eller andre

matvarer, og rom hvor melk eller andre matvarer som skal selges, blir bearbeidet eller tilberedt, må ikke brukes som soverom eller kjøkken. Disse butikker og rom skal være forsynt med reint vaskevann, såpe og reine håndklær, og de personer som håndterer varene skal jevnlig vaske sine hender. De skal iaktta reinslighet ved innpakkingen, og må f. eks. ikke blåse opp posene eller våte fingrene i munnen. 1 mars.

Melk, fløte og andre matvarer skal beskyttes mot støv og annen ureinhet så vel i butikkene som i tilberednings- og lagerrommene. Når det lar seg gjøre, skal varene anbringes i vel reinholdte tildekte kar, skuffer, skap med dører eller liknende. Vekt- og måleredskaper som benyttes ved handel med melk eller andre matvarer, skal være reine når de brukes. I melkeutsalg må det ikke drives handel med andre varer som kan forurense melken eller gi den usmak. Det er forbudt å innpakke matvarer i aviser eller ureint papir. Ved omførsel av varer skal de beskyttes mot regn, støv og all annen forurensning.

Tobakksrøking er forbudt i butikker, hvor det selges matvarer. Kundene må ikke berøre andre matvarer enn dem som de kjøper. Oppslag herom og om forbud mot tobakksrøking skal finnes på lett iøynefallende steder i vedkommende butikker. I hver butikk skal det være oppslått særavtrykk av ovenstående bestemmelser.

§ 16. Forskrifter for slakterier, pølsemakerier og kjøttutsalg.

1. Helserådet kan påby at handel med kjøtt og flesk skal foregå fra eget rom, likeså kan det forby anlegg og drift av slakteri på steder hvor sanitære hensyn er til hinder.
2. I slakterier og pølsemakerier skal golvet være tett, jevnt, av sement eller annet av helserådet godkjent materiale, med avløp til kloakk forsynt med vannlås og rist. Rommene skal være rommelige og lyse, forsynt med tette vegger med glatte flater. Lokalene skal holdes omhyggelig reine. Det samme gjelder alt inventar og de redskaper som brukes. Vegger og tak må vaskes minst hvert fjerdingår, vinduer og dører hver uke, golv, disk og vekter hver dag. Alle maskiner og redskaper som benyttes skal reingjøres hver gang de har vært brukt. Hvert slakteri og pølsemakeri skal så vidt mulig være forsynt med vannledning og spyleslange.
3. Slakteri og pølsemakeri må ikke stå i åpen forbindelse med gjødselbinge, grisehus, fjøs eller stall.
4. De i slaktehus, pølsemakeri og kjøttutsalg beskjeftigede personer skal være iført reint hvitt forkle med brystsmekk og forermer, eller annet helt og reint godkjent an-

- 1 mars. trekk, som skal skiftes reint minst 2 ganger ukentlig. Vaskevann, såpe og håndklær må finnes i disse lokaler og de der beskjeftigede personer må vaske armer og hender før de begynner arbeidet. All kjøttmat må beskyttes mot fluer. Publikum forbys å berøre kjøtt som er utlagt til salgs.
5. Ved slaktning må den størst mulig reinslighet iakttas. Dyrenes innvoller må uttas og fjernes snarest mulig etter avlivingen. Avfall av enhver art skal så hurtig som mulig fjernes. Maver, tarmer, blod, lemmer eller huder må ikke oppbevares i slaktebua natten over. I denne skal det være god gjennomtrekk under kjøttets stiving.
 6. Reingjøring av maver og tarmer tillates ikke i rom hvor kjøtt oppbevares.
 7. Om bruk av konserveringsmidler vises til forskrifter som er gitt i henhold til næringsmiddeloven. Det samme gjelder bruk av fargestoff.
 8. Kjøttbutikker skal være lyse, luftige og reine. Vender vinduene mot solen, må de i sommertiden være forsynt med markiser. Golvet skal være belagt med fliser eller annet dermed jevngodt materiale, og vegger og tak være av materialer som er lett å holde reine. Disken skal ha plate av marmor, glass, stein eller annet av helserådet godkjent materiale. Kjøttkrokene skal være galvanisert eller av annet materiale som ikke ruster. Vegger og tak skal i sin helhet reingjøres minst hvert fjerdingår, vinduer og dører minst en gang ukentlig. Golv, disker og vekter skal vaskes minst en gang daglig. Tørr feiing er forbudt.
 9. Helserådet skal føre kontroll med salg av kjøtt og fisk som foregår under åpen himmel, fra biler eller liknende.
 10. Transport av kjøtt skal foregå i reine, helst lukte vogner eller i reine kasser, trau eller korgere og være innhyllet i reint dekke. Det er ikke tillatt å sitte på varene under transporten.

Ovenstående regler skal være oppslått på et iøynefallende sted i alle slakterier, pølsemakerier og kjøttutsalg.

§ 17. Om reinhold i bakerier.

1. Bakerier eller rom som står i åpen forbindelse hermed må ikke benyttes som sovested. Golv, vegger og tak skal være i slik stand at de lett kan vaskes. Hver dag etter endt arbeid skal golvene vaskes omhyggelig. Vinduer og dører skal vaskes hver uke, vegger og tak minst hvert fjerdingår. Under reingjøring må bakverk omhyggelig tildekkes eller fjernes.

2. Bakeribedriften uvedkommende gjenstander som kan bi- 1 mars.
dra til å samle støv eller forårsake stank i arbeidsrom-
mene eller hindre disses reingjøring må ikke finnes i
bakeriet eller de rom som står i åpen forbindelse med
dette. Heller ikke må matrester, gafler, kniver, skjeer
og matspann eller liknende oppbevares i arbeidsrommene,
like så litt gangklær. Kull og annet brensel må ikke ligge
løst utover golvet, og aske og annet avfall må hver dag
fjernes fra bakeriet.
3. Trau, bord, hyller, plater, fjeler osv. må daglig gjøres
reine. De må ikke brukes til å sitte på.
4. Smør, melk osv. må oppbevares i reine, tildekte kar. De
stoffer som benyttes til strykning av bakverk må bare
tillages for dagens behov. Strykevisker må være reine for
hvert stoff og må hver dag reingjøres i kokende vann.
5. Melsekker skal avbørstes omhyggelig før de bringes inn
i bakeriet og innholdet tømmes i baketrauet.
6. Bruk av tobakk i hvilken som helst form er forbudt,
likeså å henlegge tobakk, pipe og fyrstikker. Spyting
er forbudt.
7. Under sitt arbeid må bakeren være iført egen, rein, hvit
drakt, som ikke brukes utenfor bakeriet og som vaskes
minst 2 ganger ukentlig.
8. I bakeriet skal det være vaskevannsstell, såpe og reine
håndklær. Bakeren skal vaske hender og armer før ar-
beidet begynner. Baker som lider av akutt eller kronisk
hudsykdom tillates ikke å arbeide i bakeriet.
9. Ombæring og utbringelse av brød og annet bakverk skal
skje i reine kurver og kasser som er lukt eller forsynt
med overbygging eller tett fastbunnet presenning.
10. Bakeriet må ikke benyttes til klesvask.
11. I hvert bakeri skal et eksemplar av disse regler være
opplått.

§ 18. Møller.

1. Møller skal nedstøves minst 4 ganger årlig og golvene
feies minst 2 ganger ukentlig.
2. I møllekammeret og andre til møllen hørende rom som
tjener til opphold for de møllesøkende eller møllens ar-
beidere, skal golvene feies fuktig hver dag, og golv,
benker, stoler vaskes minst 1 gang ukentlig. Vinduer,
dører og vegger i mannshøyde vaskes minst en gang
hvert fjerdingår.
3. Helserådet kan påby at disse rom skal være forsynt med
et tilstrekkelig antall spyttebakker. Disses bunn skal
dekkes med fuktig sagmugg, torv eller liknende. De skal

1 mars. daglig reingjøres og deres innhold brennes eller behandles på annen av helserådet godkjent måte.

4. Et avtrykk av disse regler skal slås opp i alle møller.

§ 19. Barberstuer og damefrisørforretninger.

1. Barberstuer med tilstøtende rom skal alltid holdes reine og godt utluftet.
2. I lokalet kan helserådet påby at det skal finnes et tilstrekkelig antall spyttebakker av en av helserådet godkjent størrelse og form. Spytebakkene skal reingjøres hver kveld.
3. Lokalene skal holdes reine under arbeidet, idet hår, såpeskum, papir, bomull og brukt tøy bringes bort etterhvert. Det må til stadighet sørges for frisk luft i lokalene. Hovedreingjøring av barberstuer og frisørforretninger med tilstøtende rom skal foregå minst 2 ganger om året. Golvet skal vaskes minst en gang daglig. Bord, stoler, konsoler, hyler og liknende skal hver dag avtørres med en fuktig klut.
4. Betjeningen skal iaktta omhyggelig personlig renslighet og vaske hender før behandlingen av hver kunde. Under arbeidet skal de være iført rein hvit jakke eller frakk, som skal skiftes minst to ganger ukentlig. Det er forbudt betjeningen å røke i arbeidstiden. Personer lidende av smittsom sykdom, herunder innbefattet smittsomme hudsykdommer, må ikke beskjefteges i barbersalonger eller damefrisørforretninger.
5. Klippemaskiner, sakser, kniver, koster, bøster og kammer skal reingjøres hver gang de brukes — enten ved koking eller vask i et av helserådet godkjent desinfeksjonsmiddel. Alunstein skal avskylles hver gang før og etter bruk.
6. Dersom kunder lidende av håravfall, utøy og skjegg-sopp, skurv eller annet utslett som det kan være frykt for et smittsomt har vært betjent, må de benyttede redskaper og annet som er brukt grundig utkokes eller på annen betryggende måte desinfiseres straks etter benyttelsen.
7. Bruk av maskinbørste og pudderkvast er forbudt. Istedet for pudderkvast kan brukes en klype rensed bomull som kun benyttes en gang.
8. Ved barbering skal det for hver kunde benyttes reinvasket og rullet serviett og reint dekke for nakkeputen. Ved hver hårklipping benyttes en halsstrimmel av silkepapir eller vatt, som kun tillates benyttet en gang. Kappen skal vaskes minst to ganger ukentlig.
9. Barberkopp skal renses i kokende vann mellom hver barbering. Til innsåping, som skal foregå med hånden, hvis

ikke kunden medbringer kost, skal kun benyttes såpe- 1 mars.
oppløsning eller såpepulver. Når ny forretning opprettes
eller eldre forretning flyttes, skal dette meldes til helse-
rådet.

10. Et eksemplar av disse regler skal finnes oppslått på et
iøynefallende sted i hver barberstue.

Tjenerhold.

§ 20. Tjenere skal skaffes tilstrekkelig ventilerte, tette
og varme soverom, særskilt for mannlige og kvinnelige tjenere.

Offentlige boksamlinger.

§ 21. Ved utlån av bøker fra offentlige boksamlinger
skal følgende iakttas:

Bøker må ikke utlånes personer lidende av akutt smitt-
som sykdom eller personer som tilhører husstand innen hvil-
ken det er sånn sykdom. Hvis en person som har til låns bøker
fra offentlig boksamling, blir angrepet av smittsom sykdom
eller sånn bryter ut innen den husstand til hvilken han hører,
skal bøkene, før de utlånes til andre, desinfiseres. Alle bøker
i offentlig boksamling skal 1 gang årlig etterses av den som
forestår boksamlingen sammen med nærmest boende medlem
av helserådet. Særlig skitne og utbrukte bøker skal da
kasseres.

§ 22. Regler for reinhold m. v. i skogshytter.

1. Huset skal holdes godt ventilert døgnet rundt, særlig ved
ventiler i gavlene eller trekkpipe i taket.
2. Det er forbudt å spytte på golvet, vegger eller innbo.
3. Sengene skal res opp hver morgen. Løs sengehalm må
ikke brukes.
4. Etter hvert måltid skal det vaskes opp, matkopper og
spisestel settes i hyller eller skap, gryter, stekepanner
og kaffekjeler på plass for seg, matlevninger og avfall
bringes bort. Maten skal gjemmes i særskilt matbu eller
skap. Feiekost og brukbare vannbøtter skal være til stede
i rommet. Samme bøtter må ikke benyttes både i reinvann
og vask.
5. Minst en gang om uken skal golvet vaskes. Golvet skal
daglig feies etter først å være dynket med vann eller
strødd med snø så det ikke gyver.
6. Sjøppel, avfall, urin og annet søl må ikke kastes utafor
døren eller omkring husveggene.
7. Arbeidsgiveren skal sørge for, at huset er ordentlig rein-
gjort når det tas i bruk. Når et arbeidslag reiser, plikter
det å gjøre reint etter seg.

Arbeidsgiveren skal sørge for at det finnes nødvendige

- 1 mars. forbindingssaker (gasbind, vatt, enkeltmannspakning osv.) og medisin (jod, og jodbensin, liten jodflaske med glasskork) for behandling av sår. Ordensmannen skal påse at disse saker er tilstede og ikke blir misbrukt.
8. Alle som bor i huset skal iaktta reinslighet og være ansvarlig for at disse regler etterfølges. De velger seg imellom en ordensmann som har oppsynet med ventilasjon og reinhold. Ordensmannen velges enten skiftevis hver uke, eller den samme kan velges for lengere tid hvis derom er enighet.
 9. Det er ordensmannens plikt å påse disse regler overholdt og å melde fra til helserådet, hvis hans myndighet ikke respekteres. Personer som har utøy, skabb eller annen smittsom sykdom eller som ved ureinslighet er til plage for andre kan vises bort av helserådet.
 10. Et avtrykk av disse regler skal slås opp i alle skogshytter.

Leirplasser.

§ 23. For leirplass, som til stadighet brukes av, utleies til automobilister, motorsyklister eller fotturister er fastsatt følgende bestemmelser for orden og reinhold m. v.:

1. Eier eller leier av sånn leirplass er forpliktet til å sørge for at plassen til hver tid holdes i en stand, som er overensstemmende med gjeldende helseforskrifter og tilfredsstillende brukerens rimelige krav.
2. Sånn leirplass kan ikke tas i bruk før den er godkjent av helserådet.
3. Til leirplass skal fortrinnsvis velges steder med tørr grunn. Den bør ligge lunt, godt beskyttet mot vind og vær og helst skråne litt. Det bør være lett adgang til godt og rikelig drikkevann. Ved tydelige oppslag skal gis anvisning på hvor rein vann kan hentes samt forbud mot forurensning av hvilken som helst art av vanninntak eller dets nærmeste omgivelser.
4. Leirplassen bør ha særskilt inn- og utkjørselsvei. Begge skal være tydelig merket.
5. Det er strengt forbudt å kaste avfall, papir, tomme hermetikkbokser, appelsinskall og liknende fra seg på leirplassen. Avfall skal legges på et avsides sted, som før plassen tas i bruk er anvist av helserådet. Plassens eier eller leier skal sørge for at avfall fjernes — kjøres bort, nedgraves eller brennes så ofte det viser seg nødvendig for å hindre stank eller andre ulemper.

Hvis telt benyttes skal teltplassen ryddes før vedkommende forlater leirplassen.

6. Vask og skylling av klær, bruksgjenstander og liknende 1 mars.
kan foregå bare på sted, som ved oppslag er anvist hertil.

7. På leirplassen skal være anordnet privet. Såfremt helse-
rådet krever det, særskilt privet for begge kjønn. Pri-
vetene skal ha en størrelse og innredning, som helse-
rådet i hvert tilfelle bestemmer. Privetene skal ligge minst
15 meter fra leirplassen samt offentlig eller privat vei.

Det må nøye påses at det ikke finner tilsig sted fra
privetet til leirplassen, oppkomme, brønn, bekk eller annet
sted, hvorfra det hentes reinvann.

Privetet skal ha binger og disse skal være innkledd.
Privetet for menn skal ha anordnet pissoar. Det påhviler
leirplassens eier eller leier å fylle strømidler i sånn mengde
i bingene, at uttømmelsene holdes tildekt og stank unn-
gås. Bingene skal tømmes når de er $\frac{3}{4}$ fulle eller oftere,
om helse-rådet så krever. Privetene skal holdes forsvarlig
reine. Sete og golv skal vaskes minst 2 ganger ukentlig
(månedene juni, juli og august) og ellers så ofte helse-
rådet bestemmer.

Avtredelse utenfor privetene er på det strengeste
forbudt.

8. Leier eller bruker av leirplassen skal påse at forskrif-
tene overholdes. Grov eller gjentatt overtredelse meldes
til leirplassens eier.

9. Et eksemplar av disse forskrifter skal være oppslått i
glass og ramme på et iøynefallende sted på leirplassen.

Om smittsomme sykdommer m. m.

§ 24. Når en tuberkuløs, hvis sykdom er forbundet med
smittefarlig avsondring forandrer bopel, skal melding herom
gis til helse-rådets ordfører av kretsens helse-rådsmedlem og
av dem fra hvem den syke flytter. Når en lærer har grunn
til å anta, at et skolebarn lider av utøy, skabb eller annen
smittsom hudsykdom, skal han sende barnet hjem med skrift-
lig oppfordring til vedkommende i hjemmet om å sørge for,
at barnet blir befridd for sitt utøy eller sin hudsykdom, før-
enn det påny sendes på skolen. På samme måte skal skole-
barn, som av læreren antas å lide av annen smittsom sykdom,
bli sendt hjem med skriftlig oppfordring om at lege må bli
rådspurt.

Gang-, sengklær og andre gjenstander, som har vært be-
nyttet av personer som har lidt av smittsom sykdom, eller
henstått i rom, hvor disse personer har oppholdt seg, må
ikke avhendes eller overlates andre til bruk, forinnen de er
renset etter helse-rådets nærmere bestemmelse.

Rom hvor personer lidende av smittsom sykdom har opp-
holdt seg, skal også renses etter helse-rådets anvisning.

1 mars.

Overholdelse av helseforskriftene.

§ 25. Unnlater noen innen den av helserådet satte frist å treffe de foranstaltninger, som ifølge disse forskrifter eller ifølge helserådets lovmedholdelig fattede beslutninger påhviler ham, kan helserådet la foranstaltningene utføre på hans bekostning. Hvor det er tvil om hvem som i tilfelle skal etterkomme et påbud, har helserådet å holde seg til huseieren.

§ 26. Hvor forholdene gjør det påkrevd, kan helserådet innrømme avvikelser fra helseforskriftenes bestemmelser.

Disse forskrifter trer i kraft 3 — tre — måneder — etter at de er stadfestet.

Tillegg.

Fortegnelse over helseforskrifter og forskrifter om næringsmidler m. v. — utferdiget for det hele land — er tatt inn som tillegg til de ved kongelig resolusjon av 16 februar 1940 stadfestede helseforskrifter for Sandnes. Se Lovtidend 1 avdeling for samme år nr. 7, side 226—27.

1 mars.

Kongelig resolusjon.

1. I henhold til § 1 i lov av 6 mars 1935 om fredning av sel skal det i året 1940 være forbudt å fange, jage, anskytte eller drepe sel eller klappmyss eller medvirke dertil i tiden til og med 23 mars klokken 7 innen det område som ligger mellom 67° og 77° nordlig bredde og mellom 5° østlig lengde og 17° vestlig lengde Greenwich meridian.

2. Overtredelse av dette forbud straffes med bøter eller med fengsel inntil 3 måneder.

På samme måte straffes reder som har gitt ordre til overtredelsen. Likeså skipsfører eller fangstleder — når overtredelsen er begått av noen av mannskapet eller av deltagere i ekspedisjonen — såfremt han ikke godtgjør at han har gjort det han kan for å hindre overtredelsen.

Den ulovlige fangst eller dens verdi blir å inndra til fordel for statskassen. Dessuten kan fartøy og fangstutstyr eller verdien av dette inndras helt eller delvis når redere eller skipsføreren eller fangstlederen er straffskyldig etter denne bestemmelse.

1 mars.

Kongelig resolusjon.

I. Den konsesjonsgrensa som er nevnt i § 3, annet ledd, jfr. § 5 i skogkonsesjonslova av 18 september 1909, nedsettes til 5 000 — fem tusen — dekar i Norderhov herred, Buskerud fylke.

II. Denne resolusjonen trer i kraft straks.

Utgiver: Byråsjef C. Lampe.